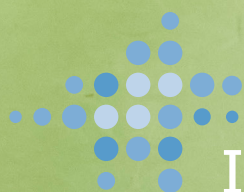

NØGLETAL I FORVALTNINGEN AF IDRÆTSSOMRÅDET

Oktober 2025 / Christian Gjersing Nielsen & Peter Forsberg

Idrættens
Analyseinstitut

NØGLETAL I FORVALTNINGEN AF IDRÆTSOMRÅDET

Titel

Nøgletal i forvaltningen af idrætsområdet

Forfatter

Christian Gjersing Nielsen & Peter Forsberg

Øvrige bidragydere

Nikolaj Ravn

Rekvirent

Idræts- og Fritidsfaciliteter i Danmark

Layout

Idrættens Analyseinstitut

Forsidefoto

Johner Images

Udgave

1. udgave, Aarhus, oktober 2025

Pris

Rapporten kan downloades gratis på www.idan.dk

ISBN

978-87-94468-72-5 (pdf)

Udgiver

Idrættens Analyseinstitut

Frederiksgade 78B, 2.

DK-8000 Aarhus C

T: +45 3266 1030

E: idan@idan.dk

W: www.idan.dk

Gengivelse af denne rapport er tilladt med tydelig kildehenvisning.

Indhold

Indledning.....	6
Hovedresultater og perspektivering	6
Vigtige forhold på idrætsområdet	6
Kvantitative analyser	7
Perspektivering	9
Metode	12
Spørgeskemaundersøgelse	12
Fokusgruppeinterview	12
Kvantitative analyser	12
Vurdering af vigtige forhold på idrætsområdet	13
Mål for idrættens tilstand/status.....	13
Idrættens vilkår	15
Idrættens rammer	17
Hvordan kan vilkår og rammer forklare foreningsdeltagelsen i danske kommuner?	20
Udvikling i CFR-medlemmer	21
Analytisk tilgang.....	25
Resultater	29
Kommunale rammer	34
Appendiks.....	38
Litteraturliste	48

Indledning

Formålet med undersøgelsen er at give kommunale embedsfolk og politikere dybere indsigt i, hvilke forhold og nøgletal der er centrale for forvaltningen af idrætsområdet i danske kommuner. Således kan undersøgelsen være med til at kvalificere det videre arbejde med data inden for idrætsområdet ud fra analytisk vidensgrundlag.

Rapporten tager udgangspunkt i tre dele, som supplerer hinanden: (1) En spørgeskemaundersøgelse med idræts- og fritidschefer/-konsulenter, (2) en fokusgruppe med udvalgte embedsfolk og (3) en kvantitativ analyse af objektive kommunedata.

Konkret afdækker undersøgelsen:

- Forhold som idræts- og fritidschefer/-konsulenter vurderer som værende vigtige (og mindre vigtige) i forhold til idrætsområdet.
- Kommunale embedsfolks databehov på idrætsområdet.
- Konkrete sammenhænge mellem kommunale vilkår/rammer og borgernes foreningsdeltagelse baseret på regressionsanalyser.

Hovedresultater og perspektivering

Vigtige forhold på idrætsområdet

Første del bygger på en spørgeskemaundersøgelse med idræts- og fritidschefer/-konsulenter, samt en fokusgruppe med udvalgte embedsfolk.

Tilstand og status

De vigtigste forhold at måle på for at kunne vurdere tilstanden på idrætsområdet er ifølge idræts- og fritidscheferne/-konsulenterne:

1. Børns overordnede idrætsdeltagelse
2. Borgernes tilfredshed med mulighederne og rammerne for at dyrke idræt
3. Voksnes overordnede idrætsdeltagelse

Idrættens vilkår

De vigtigste kommunale vilkår/baggrundsforhold for idrætsområdet er ifølge idræts- og fritidscheferne/-konsulenterne:

1. Geografiske forhold
2. Befolkningsudviklingen i kommunen
3. Befolkningens generelle sundhed/trivsel

Rammer

De vigtigste rammeforhold for idrætsområdet er ifølge idræts- og fritidscheferne/-konsulenterne:

1. Samlede kommunale udgifter på idrætsområdet på tværs af forvaltninger
2. Facilitetsdækningen
3. Kommunens administrative ressourcer på idrætsområdet

Der peges desuden på, at det er vanskeligt at sammenligne idrætsudgifter mellem de 98 kommuner pga. forskellige ejerforhold, drifts- og tilskudsmodeller, ligesom udgifterne konteres forskelligt.

Kvantitative analyser

Mens idræts- og fritidscheferne/-konsulenterne peger på 'børns overordnede idrætsdeltagelse' som det vigtigste parameter at måle på i forhold til at kunne vurdere, hvordan det går på idrætsområdet, findes der på nuværende tidspunkt ingen undersøgelser, som kortlægger børns idrætsvaner i de enkelte kommuner. I stedet benyttes data fra 'Centralt ForeningsRegister' (CFR), som årligt indsamler detaljerede oplysninger på idrætsforeningers medlemstal.

Eftersom langt de fleste idrætsaktive børn dyrker idræt i foreningsregi, synes foreningsdeltagelse at være en udmærket målestok for børns overordnede idrætsdeltagelse. Omvendt fanger foreningsandelen kun i mindre grad idrætsdeltagelsen blandt voksne, som organiserer sig i mange forskellige regi.

Denne del af undersøgelsen ser således nærmere på kommunale vilkår og rammers betydning for foreningsdeltagelsen¹ i danske kommuner ved hjælp af regressionsmodeller, som har til formål at isolere de enkelte forhold.

Modellerne deles op på henholdsvis børn og unge (0-24 år) og voksne (25 år+) og inkluderer data fra perioden 2012-2024 på tværs af danske kommuner (n=1.274). Der skelnes mellem forskelle mellem kommuner og ændringer inden for den enkelte kommune over tid.

Børn og unges (0-24 år) foreningsdeltagelse

- Areal: Et større kommunalt areal er forbundet med en højere foreningsdeltagelse. Sammenligner man en typisk arealmæssigt stor kommune (75.-percentil = 690 km²) med en typisk lille kommune (25.-percentil = 112 km²) er der en estimeret forskel i foreningsandelen blandt børn og unge på 5,5 procentpoint.
- Population: Større befolkningsstørrelse er forbundet med en signifikant lavere foreningsdeltagelse. Den estimerede forskel på en kommune med 60.831 indbyggere (75.-percentil) og en kommune med 34.452 indbyggere (25.-percentil) er 3,8 procentpoint.

¹ Analysen tager derfor udgangspunkt i foreningsdeltagelse, defineret som andelen af registrerede medlemmer i DIF og DGI-regi (CFR-data) relativt til befolkningsstørrelsen opdelt på 0-24-årige og +25-årige.

- **Befolkningstæthed²:** Højere befolkningstæthed er forbundet med lavere foreningsdeltagelse. Sammenligner man en typisk tætbeholdt kommune (75.-percentil = 564 borgere pr. km²) med en typisk tyndtbeholdt kommune (25.-percentil = 68 borgere pr. km²), er den estimerede forskel i foreningsandelen blandt børn og unge på 6,4 procentpoint.
- **Befolkningsvækst:** Kommuner, som vokser, har en lavere foreningsandel end kommuner, som ikke gør. En forskel på 1 procentpoint i gennemsnitlig årlig befolkningsvækst i perioden 2012–2024 er forbundet med 7,5 procentpoint forskel i foreningsandelen. F.eks. estimeres foreningsandelen for en kommune med 1 pct. gennemsnitlig årlig vækst over den 13-årige periode til at være 7,5 procentpoint lavere end for en kommune med 0 pct. vækst i perioden. Årlige stigninger i vækstraten inden for den enkelte kommune er ligeledes forbundet med fald i foreningsandelen.
- **Socioøkonomisk indeks:** Socioøkonomisk bedre stillede kommuner har en signifikant højere foreningsdeltagelse. Den estimerede forskel i foreningsandelen mellem en almindelig socioøkonomisk velstillet kommune (25.-percentil) og en almindelig socioøkonomisk udfordret kommune (75.-percentil) er 9,0 procentpoint. Ændringer i den socioøkonomiske sammensætning inden for den enkelte kommune viser også en statistisk sammenhæng med foreningsdeltagelsen, men sammenhængen er mindre robust.

Voksnes (25 år+) foreningsdeltagelse

- **Areal:** Større kommunalt areal synes, alt andet lige, at være forbundet med højere foreningsdeltagelse, men effekten er mindre og mere usikker end for børn og unge.
- **Population:** En større population synes at være forbundet med en lavere foreningsandel, når andre faktorer holdes konstante. Effekten er mindre og mere usikker end for børn og unge.
- **Befolkningstæthed:** Som for børn og unge falder foreningsandelen med befolkningstætheden. Effekten er mindre og mere usikker end for børn og unge.
- **Befolkningsvækst:** Hverken den gennemsnitlige befolkningsvækst i kommunerne eller årlige udsving i befolkningsvæksten i den enkelte kommune synes at have en signifikant sammenhæng med foreningsandelen.
- **Socioøkonomisk indeks:** Også blandt voksne har socioøkonomisk bedre stillede kommuner en signifikant højere foreningsdeltagelse, men effektstørrelsen er mindre end for børn og unge. Ændringer i de socioøkonomiske forhold i den enkelte kommune kan imidlertid ikke bekræftes at have en effekt.

² Areal, befolkningstæthed og population er så tæt forbundne, at de ikke kan indgå samtidigt i samme specifikation – befolkningstæthed er således en funktion af areal og population – hvorfor resultaterne præsenteres i separate modeller.

Driftsudgifter til idræt

Kommuner med højere gennemsnitlige idrætsmæssige driftsudgifter pr. borger har, alt andet lige, en højere foreningsdeltagelse – det gælder både blandt 0-24-årige og +25-årige. Der kan ikke bekræftes nogen konsistent sammenhæng mellem foreningsdeltagelsen og ændringer i driftsudgifterne i den enkelte kommune.

På grund af resultaternes manglende robusthed og en række metodiske problemstillinger knyttet hertil, er det vanskeligt at konkludere noget endeligt om udgifternes betydning for foreningsdeltagelsen.

Facilitetsdækning

Der er tydelige forskelle i facilitetsdækningen mellem land og by. Således kan kommunernes areal (eller befolkningstæthed) alene forklare omkring halvdelen af variationen i kommunernes score på Idrættens Analyseinstituts facilitetsindeks i 2023.

Sammenhængen mellem facilitetsindeksscoren og foreningsandelen er signifikant for børn og unge, men ikke for voksne, når der kontrolleres for areal, populationsstørrelse, socio-økonomi og driftsudgifter pr. borger.

Eftersom udbuddet af faciliteter delvist afhænger af efterspørgslen og dermed foreningsandelen, er retningen af sammenhængen vanskelig at fastslå. Det er derfor vanskeligt at konkludere noget entydigt om facilitetsdækningens betydning for den samlede idræts- og foreningsdeltagelse med udgangspunkt i analyserne.

Perspektivering

Som ovenstående viser, kan børn og unges (0-24 år) foreningsdeltagelse i høj grad forklares af kommunernes strukturelle vilkår relateret til areal, befolkningsstørrelse, -vækst og socio-økonomi, mens sammenhængen er mere moderat for voksne (25 år+).

Strukturelle vilkår er selvsagt vanskelige at ændre. Deres tydelige indflydelse på foreningsdeltagelsen indikerer, at politikere og embedsfolk inden for idrætsområdet må tage højde for dem, hvis de ønsker at foretage meningsfulde sammenligninger med andre kommuner – f.eks. i forhold til at vurdere, hvordan deres kommune klarer sig i forhold til idræts- og foreningsdeltagelsen.

Kommunernes strukturelle vilkår

Idræts- og fritidscheferne/-konsulenterne vurderer samlet set de geografiske forhold og befolkningsudviklingen som de vigtigste strukturelle vilkår, mens indbyggertal og forhold relateret til socioøkonomi i form af uddannelse og beskæftigelsesniveau vurderes som mindre relevante (men ikke irrelevante).

Specifikt i forhold til foreningsdeltagelse, viser analyserne, at foreningsandelen, alt andet lige, er større i arealmæssigt store kommuner, i befolkningsmæssigt små kommuner og i socioøkonomisk bedrestillede kommuner. For alle forhold gælder det, at sammenhængen

er noget stærkere i forhold til børn og unges (0-24 år) foreningsdeltagelse end for voksnes (25 år+).

Areal, befolkningsstørrelse og befolkningstæthed afspejler dels forskelle i adgang til foreningstilbud og faciliteter, men opfanger også eventuelle forskelle i foreningstraditioner og idrætsvanekulturer på tværs af urbaniseringsgrad.

Den klare sammenhæng mellem foreningsdeltagelse og kommunernes socioøkonomi afspejler dels, at tilbøjeligheden til at være idræts- og/eller foreningsaktiv bl.a. afhænger af, hvor ressourcestærke borgerne/familierne er. Ligeledes afspejler socioøkonomi styrken af civilsamfundet, der kan påvirke udbuddet og kvaliteten af foreningstilbuddene.

Undersøgelsen peger også på, at kortsigtede ændringer i den enkelte kommunes socioøkonomiske sammensætning kan have en indvirkning på foreningsdeltagelsen blandt børn og unge. Resultaterne er imidlertid noget usikre, da både ændringer i foreningsdeltagelse og socioøkonomi kan være påvirket af de samme underliggende forhold (f.eks. nye arbejdspladser, boligprojekter eller ændrede kommunale politikker).

Ydermere er foreningsandelen for børn og unge (0-24 år) lavere i kommuner med voksende befolkninger, ligesom analyserne peger på, at kortsigtede ændringer i befolkningsvæksten inden for den enkelte kommune også påvirker børn og unges foreningsdeltagelse. En nærliggende forklaring herpå er, at befolkningsvækst kan skabe kapacitetsudfordringer. Samtidig kan det kræve tilvænning at finde et passende foreningstilbud for tilflyttere.

Da voksne generelt er mere fleksible i deres valg af idrætsaktiviteter og organiseringsformer, er det forventeligt, at det i højere grad er børn og unges foreningsdeltagelse, som påvirkes negativt af befolkningsvækst. Der synes dermed at være et potentiale i at have særligt fokus på tilflyttere, hvor barriererne til foreningslivet kan være højere på grund af manglende lokalt netværk.

Kommunale rammer

Idræts- og fritidscheferne/-konsulenterne vurderer de samlede kommunale udgifter på idrætsområdet på tværs af forvaltninger – efterfulgt af facilitetsdækningen – som det klart vigtigste kommunale rammeforhold. Der sættes dog også spot på, at kommunernes opfølgelsesmetoder og kontering er vidt forskellige, og at det derfor er svært at sammenligne sig på tværs.

Dertil er det vanskeligt at vurdere, hvad udgiftsniveauet til idræt reelt er et udtryk for. Således kan udgifterne delvist afspejle kvaliteten og omfanget af de kommunale input, men også være en konsekvens af forskellige kommunale modeller, forskellige facilitetstyper og -stand eller eliteidrætssatsninger. Ydermere kan ændringer i udgiftsniveauet både være en reaktion på faldende medlemstal eller være afstedkommet af øget efterspørgsel.

Derfor er inddragelse af udgifter i de statistiske analyser også metodisk problematiske. Analyserne peger dog på, at kommuner med højere historiske driftsudgifter pr. borger

også har en højere foreningsandel, når der kontrolleres for areal- befolkningsstørrelse, befolkningsvækst og socioøkonomiske forhold.

Omvendt synes ændringer i udgiftsniveauet i den enkelte kommune ikke at have en signifikant effekt i forhold til foreningsdeltagelsen, om end resultaterne er følsomme over for forskellige modelspecifikationer og inklusion/eksklusion af kommuner.

Det kan derfor ikke udelukkes, at den positive sammenhæng mellem højere historiske udgifter og foreningsandelen helt eller delvist afspejler underliggende forhold – f.eks. kulturelle og historiske forskelle – som modellerne ikke opfanger.

Lignende udfordringer gør sig gældende for facilitetsdækningen, som er vanskelig at måle retvisende, og hvor sammenhængen med foreningsdeltagelse ligeledes er præget af gensidige påvirkninger mellem udbud og efterspørgsel.

Når det er sagt, er det rimeligt at formode, at øgede investeringer i foreningsidræt og faciliteter – som et resultat af en opprioritering af området eller som respons på akut kapacitetsmangel – kan være med til at forbedre kvaliteten af og/eller adgangen til de lokale foreningstilbud og dermed potentielt øge medlemstallet.

Selvom undersøgelsen ikke kan konkludere noget endeligt om udgifternes betydning for idræts- og foreningsdeltagelsen, har kommunale embedsfolk og politikere et udpræget behov for bedre og mere sammenlignelige data på tværs af tilskudsmodeller, opgørelses- og konteringsmetoder.

Rent praktisk ville det kræve etablering af en standardiseret database med ensartede registrerings- og rapporteringsprincipper, som alle kommuner løbende skal indberette til efter fælles retningslinjer. En sådan database bør ligeledes kvalitetssikres, så de indrapporterede udgifter giver et retvisende billede af den faktiske ressourceanvendelse i kommunerne.

Spillerum for handling

Analyserne viser, at kommunernes strukturelle vilkår er helt centrale for foreningsdeltagelsen. Selvom kommune- og befolkningsstørrelse, socioøkonomi og befolkningsvækst i høj grad kan forklare forskelle mellem kommunerne, understreger resultaterne samtidig, at andre forhold spiller en væsentlig rolle for og foreningsdeltagelsen.

Der synes derfor at være rigeligt spillerum for lokale aktører – centralt i kommunen eller decentralt blandt foreninger og borgere – i forhold til at igangsætte tiltag og indsatser med udgangspunkt i lokale behov, uanset kommunens strukturelle udgangspunkt.

Metode

Spørgeskemaundersøgelse

I spørgeskemaundersøgelsen er idræts- og fritidschefer/-konsulenter blevet bedt om at vurdere vigtigheden af en række forhold og nøgletal (og udvælge de vigtigste) i relation til idrætsområdet. Hensigten er at kortlægge, hvilke forhold kommunale medarbejdere er optagede af samt deres databehov i deres forvaltning af området.

I alt gennemførte 40 idræts- og fritidschefer/-konsulenter fra 27 kommuner spørgeskemaundersøgelsen. Dataindsamlingen blev gennemført via et IFFD-seminar i juni 2025 og gennem invitationsmails udsendt i august 2025 til en række idrætschefer og -konsulenter, som IFFD havde kontaktoplysninger på.

Besvarelsene er ikke nødvendigvis repræsentative for alle danske kommuner eller for alle kommunalt ansatte på idrætsområdet, men de giver et indblik i kommunale fagpersoners vurderinger af vigtigheden af en række forhold og nøgletal.

Fokusgruppeinterview

For at nuancere forståelsen af den kommunale brug af nøgletal samt behov og udfordringer i inddragelsen heraf, blev der i tillæg afholdt et fokusgruppeinterview med udvalgte embedsfolk fra fem kommuner. Interviewet blev gennemført via Microsoft Teams i august 2025 ud fra en semistruktureret tilgang.

Kvantitative analyser

Denne del undersøger vigtigheden af kommunernes strukturelle vilkår og rammer i forhold til foreningsdeltagelsen målt som CFR-medlemskaber (i perioden 2012-2024) relativt til population for børn og unge (0-24 år) og voksne (25 år+). Konkret undersøges, i hvilken grad strukturelle vilkår og rammer forklarer variationer i foreningsandelen. Formålet er at isolere og kvantificere sammenhængen mellem de inddragede forhold og foreningsandelene i de danske kommuner.

Vurdering af vigtige forhold på idrætsområdet

Dette kapitel tager udgangspunkt i spørgeskemaundersøgelsen udført blandt 40 idræts- og fritidschefer/-konsulenter, suppleret med indsigter fra fokusgruppeinterviewet. I spørgeskemaundersøgelsen er respondenterne blevet bedt om at vurdere vigtigheden af en række forhold i relation til idrætsområdet, som er inddelt i følgende tre hovedkategorier:

1. Tilstand/status: Forhold, der er vigtige at måle på for at kunne vurdere, hvordan det går på idrætsområdet i en kommune.
2. Vilkår: Kommunale baggrundsforhold, som har indflydelse på idrætsområdets tilstand, men som er vanskelige at ændre.
3. Rammer: Forhold, som kan påvirkes gennem kommunale beslutninger og prioriteringer.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at kommunerne har forskellige borgersammensætninger, udfordringer og indsatsområder, hvilket må forventes at afspejle sig i besvarelsene.

Respondenterne er dels blevet bedt om at vurdere vigtigheden af en række prædefinerede parametre på en 5-points likert skala samt at udvælge de (op til) tre vigtigste inden for hver af de tre kategorier. Sidstnævnte afrapporteres i det følgende afsnit, mens førstnævnte fremgår af appendiks. Det skal bemærkes, at de fleste oplistede forhold vurderes som vigtige (appendiks, figurer 1A-3A).

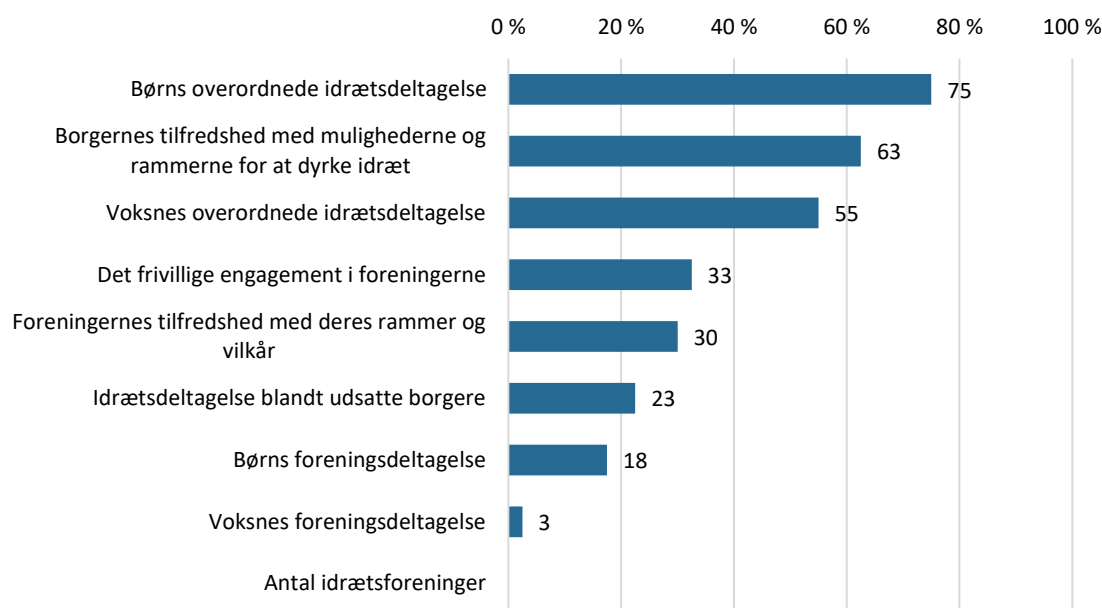
Mål for idrættens tilstand/status

Idræts- og foreningsdeltagelse

Flest respondenter vurderer 'børns overordnede idrætsdeltagelse' (75 pct.) som værende vigtigt, når de bliver bedt om at vælge de (op til) tre vigtigste forhold for at kunne vurdere idrættens tilstand/status i en kommune (se figur 1). Godt halvdelen (55 pct.) har valgt 'voksnes overordnede idrætsdeltagelse'.

Til sammenligning er det mindre end hver femte (18 pct.), som vurderer, at 'børns foreningsdeltagelse' specifikt er blandt de vigtigste parametre, mens kun en enkelt respondent har valgt 'voksnes foreningsdeltagelse'.

Figur 1: Vigtigste indikatorer for idrættens aktuelle tilstand/status i en kommune (pct.)

Figuren viser svarfordelingen på spørgsmålet: 'Baseret på din viden og erfaring bedes du nu vælge de vigtigste indikatorer blandt nedenstående i forhold til at kunne vurdere idrættens aktuelle tilstand/status i en kommune. Du må vælge op til tre.' (n=40).

I fokusgruppeinterviewet understreger en af informanterne, at der er behov for, at idrætsdeltagelsen bliver opgjort særskilt for børn og voksne, fordi hovedformålet med de kommunale tilskudsmidler typisk er at støtte børn og unges idrætsdeltagelse.

Flere af informanterne fremhæver desuden vigtigheden af at opnå et mere nuanceret billede af idrætsdeltagelsen på tværs af organiseringsformer:

"Jeg tænker koblingen mellem foreningsdeltagelse og generel idrætsdeltagelse – den kobling og nuance, synes jeg, er enormt vigtig, men kan være enormt svær at gøre objektiv, fordi det ofte er data forskellige steder fra, og har man så spurgt nogle af borgerne flere gange? Hvad er det samlede billede egentlig af motion og foreningsdeltagelse?"

Informant

Foreningernes og borgernes tilfredshed

Det er næsten to tredjedele (63 pct.), som vælger 'borgernes tilfredshed med mulighederne og rammerne for at dyrke idræt' som et af de tre vigtigste parametre for at kunne vurdere idrættens tilstand/status i en kommune, mens knap en tredjedel (30 pct.) har valgt 'foreningernes tilfredshed med deres vilkår og rammer'. Foreningernes tilfredshed rangerer således forholdsvist lavt, og i fokusgruppeinterviewet bliver det understreget, at det særligt er borgernes tilfredshed, der har politisk vægt:

"For nogle år siden fik vi lavet en undersøgelse for at måle forskellen mellem borgernes og foreningernes tilfredshed. Byrådet bliver målt på, om borgerne er tilfredse, når de går i stemmeboksen, og ikke på, om foreningerne specifikt er tilfredse med deres vilkår."

Informant

Antal idrætsforeninger

Ingen af idræts- og fritidscheferne/-konsulenterne i spørgeskemaundersøgelsen har valgt 'antal idrætsforeninger' som et af de vigtigste forhold, og i fokusgruppeinterviewet peger en af informanterne på, at det i højere grad er mangfoldigheden i idrætsaktiviteterne end antallet af foreninger, som kan betragtes som et succesparameter:

"Jeg er ikke så optaget af, hvor mange idrætsforeninger der er. Jeg vil hellere have få, store og velfungerende foreninger frem for en hel masse små, der fungerer mindre godt. For mig handler det mere om mangfoldigheden i aktiviteterne – om man kun kan gå til fodbold og håndbold, eller om der også er mulighed for at gå til f.eks. rollespil og Kendo."

Informant

Tilgængelighed af data om idrættens tilstand/status

Mens de fleste af de opstillede parametre vurderes som værende vigtige for at kunne vurdere idrættens tilstand/status i en kommune (se appendiks, figur 1A), er der stor forskel på tilgængeligheden af data, som afspejler de respektive forhold.

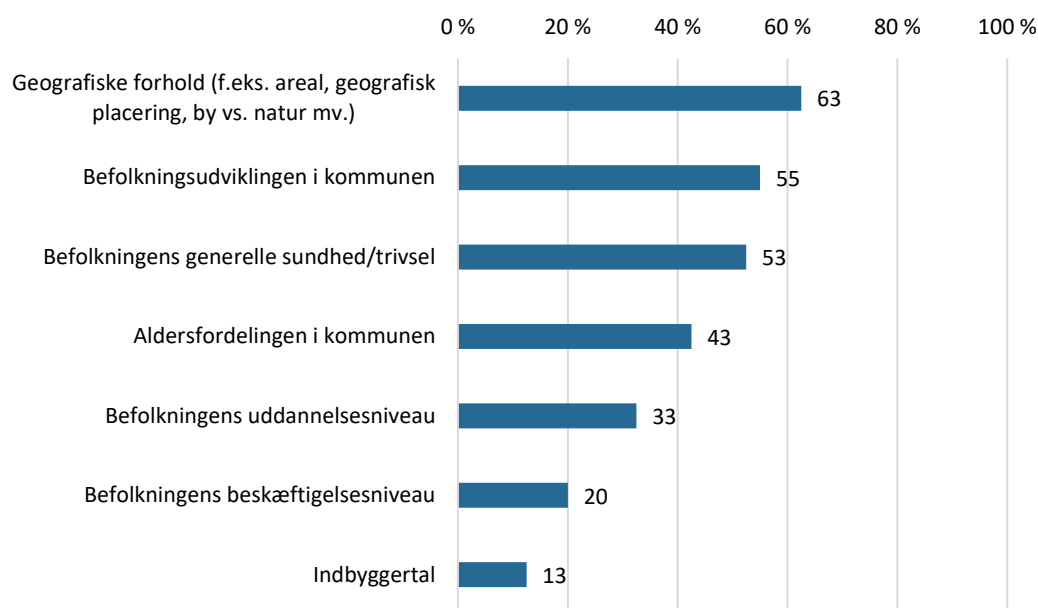
Mens antallet af idrætsforeninger og deres medlemstal systematisk indsamles hvert år på tværs af kommuner – og ligger offentligt tilgængeligt i et 'Centralt ForeningsRegister' – kræver målinger af de andre forhold derimod målrettede spørgeskemaer eventuelt suppleret med kvalitative data, som både kræver mange ressourcer og kan være svært at koordinere på tværs af kommuner.

Idrættens vilkår

Der er stor spredning i, hvilke (op til tre) forhold respondenterne vurderer som de vigtigste strukturelle vilkår i relation til idrætsområdet, hvilket kan hænge sammen med, at kommunerne har forskellige udfordringer og indsatsområder.

Flest vurderer de geografiske forhold som vigtige (63 pct.), efterfulgt af befolkningsudviklingen (55 pct.) og befolkningens generelle sundhed/trivsel (53 pct.) (se figur 2). Færrest nævner befolkningens beskæftigelsesniveau (20 pct.) og indbyggertallet (13 pct.).

Figur 2: Vigtigste indikatorer for idrættens strukturelle vilkår i en kommune (pct.)

Figuren viser svarfordelingen på spørgsmålet: 'Baseret på din viden og erfaring bedes du nu vælge de vigtigste baggrundsforhold blandt nedenstående i forhold til at kunne vurdere idrættens strukturelle vilkår i en kommune. Du må vælge op til tre.' (n=40).

I fokusgruppeinterviewet påpeger en af informanterne, at forskelle i geografi gør tværkommunale sammenligninger vanskelige:

"Jeg synes, det med geografiske forhold er ret vigtigt. Det bliver hurtigt et politisk argument, at vi er en stor kommune med spredning mellem byerne, og vi derfor ikke kan sammenligne os med kommuner, hvor alting er bygget sammen..."

Informant

Ligeledes nævnes befolkningsudviklingen som et væsentligt fokuspunkt i deres arbejde både i forhold til generel vækst og befolkningssammensætning:

"Internationalisering af Danmark. Det er altså 20 pct. af befolkningen, der kommer fra et andet land end Danmark i vores kommune... Der er voldsomme forandringer i befolkningssammensætningen, som ikke kun handler om, at vi bliver ældre – hvordan spiller det ind i idrætsdeltagelsen, organiseringsformerne og samarbejdsformerne? Det er i hvert fald et sted, hvor jeg som fagchef ved, at jeg skal levere nogle svar, som jeg ikke har svar på endnu."

Informant

Sundhed- og trivelsområdet blev også nævnt som et vigtigt område af informanterne, men i højere grad i forhold til, hvordan idrætsområdet bidrager til sundhedsforebyggelse og rehabilitering fremfor som et strukturelt vilkår:

”Når det gælder sundhed og trivsel, vil jeg gerne understrege, at jeg i højere grad ser det som et område, man kan påvirke, end et grundvilkår. Så der er lidt i forhold til kausaliteten med – hvad påvirker hvad? Jeg vil jo mene, at sundhed og trivsel bl.a. afhænger af et godt foreningsliv og et godt lokalområde.”

Informant

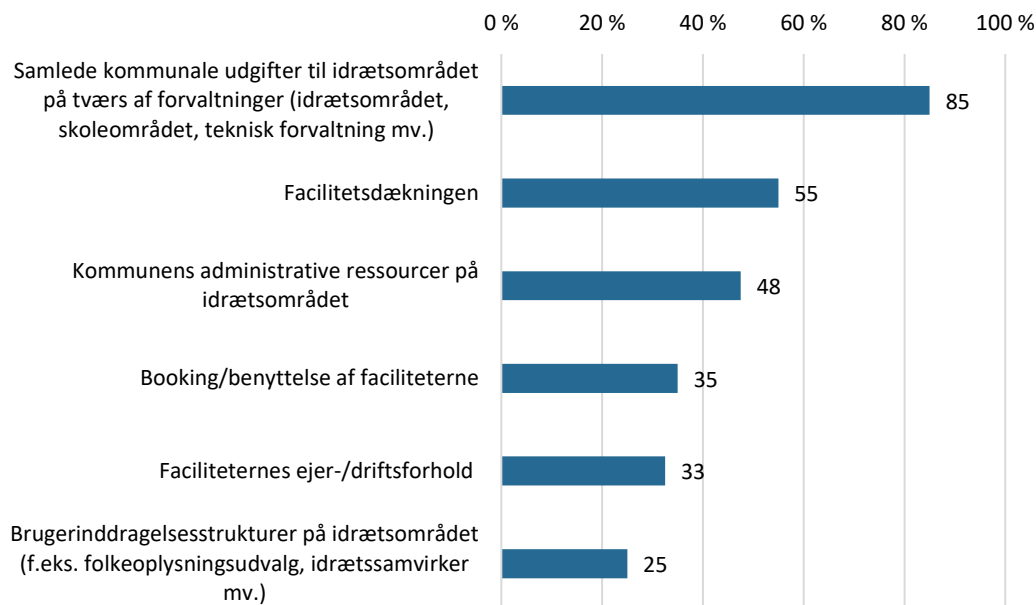
Tilgængelighed af data om idrættens vilkår

Variable, som afspejler de nedenstående strukturelle forhold i kommunerne, er enten offentligt tilgængelige via Danmarks Statistik eller i De Kommunale Nøgletal, mens variable relateret til sundhed/trivsel kan indhentes gennem andre kilder, såsom Sundhedsprofilen.

Idrættens rammer

De ’samlede kommunale udgifter til idrætsområdet på tværs af forvaltninger’ er det forhold, flest respondenter (85 pct.) vælger som et af de tre vigtigste rammeforhold (se figur 3). Dernæst kommer facilitetsdækningen (55 pct.) og kommunens administrative ressourcer på idrætsområdet (48 pct.).

Figur 3: Vigtigste indikatorer for idrættens rammer i en kommune (pct.)

Figuren viser svarfordelingen på spørgsmålet: ’Baseret på din viden og erfaring bedes du nu vælge de vigtigste parametre blandt nedenstående i forhold til at kunne vurdere idrættens overordnede rammer i en kommune. Du må vælge op til tre.’ (n=40).

Det fremgår af fokusgruppeinterviewet, at der er store udfordringer med at sammenligne idrætsudgifter på tværs af kommuner:

”Det med de samlede kommunale udgifter til idrætsområdet er den helt store kæphest, som bare er svær. De andre tal synes jeg egentlig godt, vi kan finde, hvis vi vil. Men den falder altid på samlede kommunale udgifter – og det er det, der er størst politisk efterspørgsel på, fordi man vil spare mere og mere. Så hvis man kunne sige, at vi har meget i forhold til X Kommune, men lidt i forhold til Y Kommune – også i forhold til vores dialog med aktørerne.”

Informant

Det fremhæves, at der med 98 kommuner er 98 forskellige modeller, hvor ejerforhold, driftsforhold og tilskudsmodeller er forskellige. Derfor er der behov for at reducere kompleksiteten, så tallene bliver sammenlignelige.

En af de store udfordringer er, at der konteres forskelligt i kommunerne. Udgifter til faciliteter, som er den største post i de fleste kommuner, er i nogle kommuner bogført under andre områder end idræt (f.eks. skoleområdet), hvilket yderligere komplicerer sammenligningerne:

”Der var et år, hvor de for X Kommunes [anonymiseret] vedkommende flyttede al drift af faciliteter fra én konto til en anden. Det betød, at deres (økonomiske) nøgletal stak fuldstændig af, og så kunne man ikke bruge det (sammenligningen) til noget som helst... Vi forsøgte (også) at lave et krydstjek på 6-by-samarbejdet³ i forhold til aktivitets- og lokaltilskud – bare på de tal kunne vi ikke finde en fællesnævner. Det blev fra Herodes til Pilatus. Vi kunne ikke bruge det til noget som helst. Bare på de to parametre. Og det er fordi, vi har så mange forskellige modeller i kommunerne.”

Informant

En af informanterne foreslår, at man i stedet kan overveje at tage udgangspunkt i facilitetsdækningen:

”Det kan også være, at man i højere grad burde kigge på facilitetsdækningen, end hvor mange penge man bruger. Det er også markant dyrere i København, men servicen leveres jo uafhængigt af, hvor mange penge man har brugt på at bygge en dyr facilitet – selvom der selvfølgelig kan være noget med, at pris og kvalitet hænger sammen.”

Informant

Ydermere bliver det nævnt, at udgifter til professionel idræt og events også fylder en stor del i nogle af kommunerne, mens det ikke prioriteres i andre. I forlængelse heraf bliver der sat spørgsmålstejn ved, hvordan det skal opgøres i relation til breddeidrætsudgifterne, som har et andet sigte.

³ 6-by-samarbejdet er et samarbejde mellem København, Aarhus, Odense, Aalborg, Esbjerg og Randers.

Tilgængelighed af data om idrættens rammer

Mens der godt nok foreligger offentligt tilgængelige tal på kommunale drifts- og anlægsudgifter til idrætsområdet, er opgørelsesmetoderne i kommunerne altså ikke ensartede.

Facilitetsdækning samt ejer- og driftsforhold er registreret i Facilitetsdatabasen, der administreres af Idrættens Analyseinstitut. Booking- og benyttelsesdata kræver imidlertid målrettet prioritering af den enkelte kommune. Mens en række kommuner selv foretager eller har fået foretaget booking/benyttelsesanalyser, kræver det kontinuerlige opfølgninger for at kunne følge udviklingen og måle effekten af eventuelle initiativer.

Der findes ikke tilsvarende offentligt tilgængelige data, der muliggør sammenligning af administrative ressourcer på idrætsområdet på tværs af kommuner (f.eks. antal idrætskonsulenter eller ressourcer afsat til foreningsudvikling).

Hvordan kan vilkår og rammer forklare foreningsdeltagelsen i danske kommuner?

For kommunale embedsfolk og politikere er det selvsagt vigtigt at have en forståelse af, hvilke forhold der er vigtige for idræts- og foreningsdeltagelsen. Formålet med denne del af undersøgelsen er derfor at analysere, i hvilken grad strukturelle vilkår i relation til geografi, demografi og socioøkonomi kan forklare variationen i foreningsdeltagelsen på tværs af danske kommuner (mellem kommuner) og over tid inden for den enkelte kommune (ændringer inden for kommuner).

Desuden inddrages og diskuteres kommunernes rammer på idrætsområdet med fokus på driftsudgifter og facilitetsdækning, som imidlertid er metodisk problematiske.

Mens kommunale fagpersoner peger på 'børns overordnede idrætsdeltagelse' som det vigtigste parameter at måle på i forhold til at kunne vurdere, hvordan det går på idrætsområdet, findes der på nuværende tidspunkt ingen undersøgelser, som kortlægger børns idrætsvaner i hver enkelt kommune.⁴

En anden problematik knyttet til at måle den 'overordnede idrætsdeltagelse' er, at det kræver omfattende spørgeskemaundersøgelser, som er både ressource- og tidskrævende og derfor urealistiske at gennemføre regelmæssigt (f.eks. årligt).

I analysen benyttes derfor data fra 'Centralt ForeningsRegister', som årligt indsamler detaljerede oplysninger på idrætsforeningers medlemstal. Ifølge 'Danskernes motions- og sportsvaner 2024' (Pilgaard et al., 2025) er det 90 pct. af de børn (7-15 år), som svarer, at de 'normalt dyrker sport/motion', der er aktive i en forening. Derfor er CFR-medlemskaber en relativt god indikator for børn og unges overordnede idrætsdeltagelse på kommuneniveau, om end de er forbundet med usikkerhed (se boks 1).

Til sammenligning er det 'kun' 55 pct. af de voksne (16 år+), der svarer, at de 'normalt dyrker sport/motion', som også er foreningsaktive. CFR-medlemstallene afspejler derfor i langt højere grad idrætsdeltagelsen blandt børn og unge end blandt voksne, som i mere udtalt grad organiserer sig i andre regi.

⁴ Undersøgelsen 'Danmark i bevægelse 2020' gennemført af Center for forskning i Idræt, Sundhed og Cívilsamfund ved Syddansk Universitet har kortlagt idrætsdeltagelsen i de danske kommuner, men undersøgelsen inddrager udelukkende voksenpopulationen. I 2025/2026 udkommer en ny 'Danmark i bevægelse'-undersøgelse, som også inddrager børn.

Boks 1: CFR-medlemskaber

I undersøgelsen benyttes 'foreningsdeltagelse' og 'foreningsandel' uvilkårligt og dækker over andelen af registrerede medlemskaber i DIF og DGI-regi (CFR-data) i den enkelte kommune relativt til befolkningsstørrelsen opdelt på 0-24-årige og +25-årige.

CFR-medlemmer er ikke unikke individer: Et individ tæller flere gange, hvis vedkommende har flere medlemskaber, og overestimerer dermed andelen, som er foreningsaktive.

Medlemmer registreres i den kommune, hvor foreningen har hjemme: Hvis en person krydser kommunegrænsen for at dyrke idræt i en forening, vil vedkommende blive registreret i en anden kommune end sin bopælskommune, hvilket kan give et misvisende billede af den lokale deltagelse opgjort på kommuner. Denne problematik gør sig særligt gældende i hovedstadsområde, hvor kommunerne er relativt små.

Medlemsoptælling på årsbasis: Optællingen foregår per kalenderår, mens foreningsaktiviteter typisk overlapper på tværs af sæsoner (f.eks. efterår/forår). Det betyder, at et medlem, som stopper efter én sæson, tæller med i to kalenderår (skal minimum have været medlem i tre måneder for at tælle med).

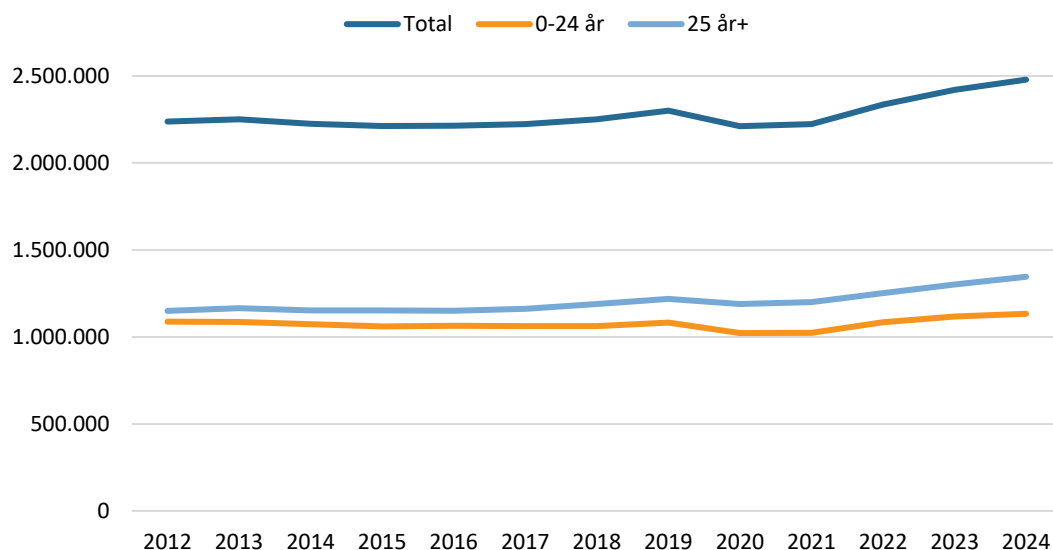
Ikke alle idrætsforeninger er medlemmer af DIF og DGI: Det er ikke alle foreninger, som er medlem af DIF eller DGI – og på den måde indgår ikke alle 'medlemmer' i analyserne.

Udvikling i CFR-medlemmer

I perioden fra 2012 til 2024 er antallet af registrerede CFR-medlemskaber i de 98 danske kommuner steget knap 11 pct. fra 2,24 til 2,48 mio. (se figur 4). Ser man bort fra faldet i coronaperioden, har antallet af 0-24-årige medlemmer ligget nogenlunde stabilt omkring 1,1 mio. (4 pct. stigning), mens antallet af medlemmer i gruppen '25 år+' er steget 17 pct. fra 1,15 mio. i 2012 til 1,35 mio. i 2024.⁵

⁵ Fordi folkeoplysningslovens 25-årsregel har en administrativ og finansiel skillelinje ved 25 år, så kommunerne i praksis prioriterer støtte til aktiviteter for personer under 25 år, skelner vi mellem foreningsandelen blandt de 0-24-årige og de +25-årige.

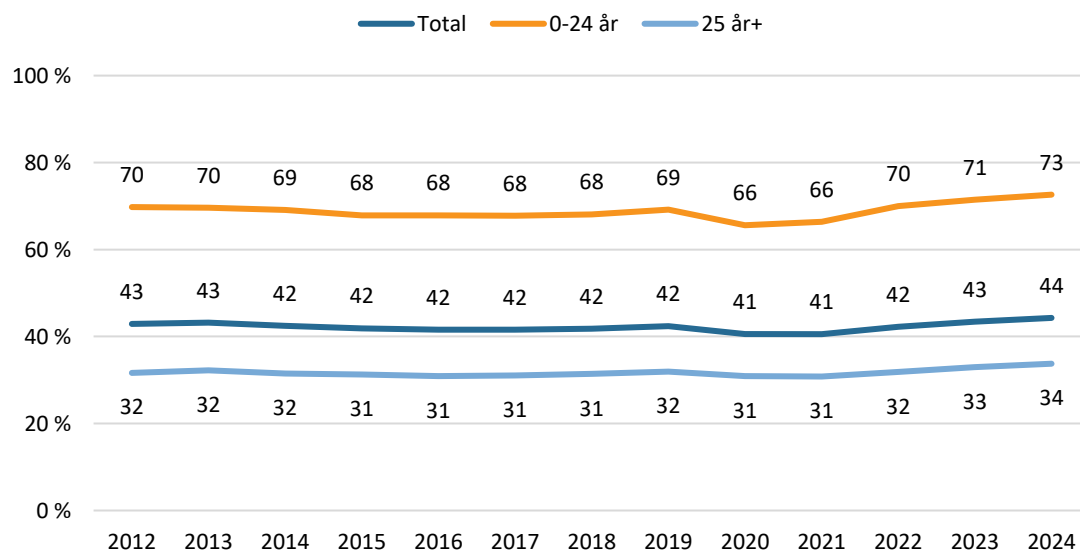
Figur 4: Udvikling i antal CFR-medlemskaber i DIF/DGI, 2012-2024

Figuren viser udviklingen i antal CFR-medlemskaber i DIF og DGI i perioden 2012 til 2024 på landsplan. Opdelt på aldersgrupper.

Stigningen i medlemstal drives i høj grad af befolkningsvæksten. Opgøres CFR-medlemskaber i stedet relativt til befolkningsstørrelsen, ligger andelen i 2024 lidt højere end i 2012 (se figur 5).

Figur 5: Udvikling i andel CFR-medlemskaber i DIF/DGI relativt til befolkningsstørrelsen, 2012-2024 (pct.)

Figuren viser udviklingen i andel CFR-medlemskaber i DIF og DGI relativt til den danske befolkning i perioden 2012 til 2024. Opdelt på aldersgrupper.

Sammenhæng mellem børn og voksnes foreningsdeltagelse

Tidligere idræts- og motionsvaneundersøgelser baseret på spørgeskemaundersøgelser dokumenterer en relativ stærk sammenhæng mellem forældres idrætsdeltagelse, og hvorvidt deres børn dyrker foreningsidræt. Eksempelvis viser opgørelser fra 'Danskernes motions- og sportsvaner 2024', at 87 pct. af de børn, som har to idrætsaktive forældre, selv dyrker foreningsidræt, mens det til sammenligning er 71 pct. blandt børn, som ikke har idrætsaktive forældre.

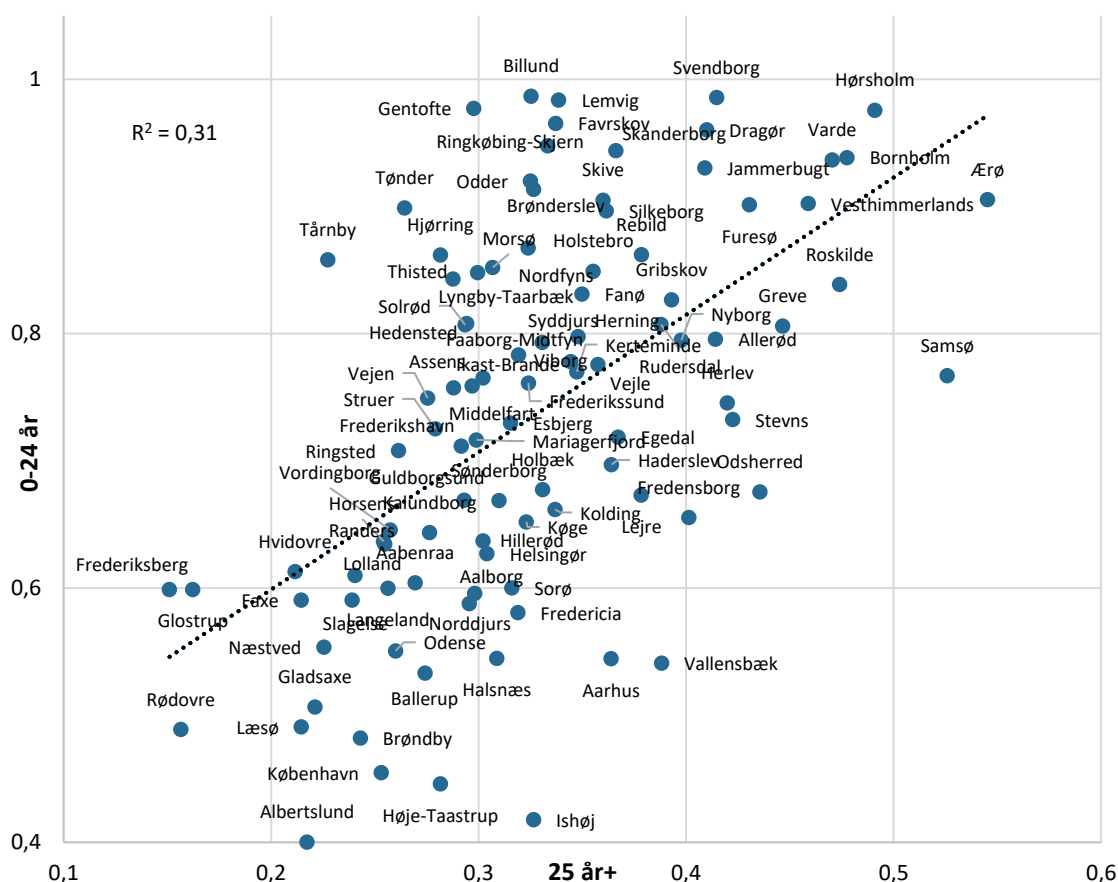
I samme undersøgelse blev forældre til 3-6-årige børn spurgt, om deres børn dyrkede nogen foreningsaktiviteter. Hos de foreningsaktive forældre er det 86 pct. af børnene, som dyrker foreningsidræt, mens det til sammenligning er 60 pct. hos de forældre, som ikke selv er foreningsaktive.

På kommuneniveau er det imidlertid ikke selvskrevet, at en høj foreningsdeltagelse blandt voksne – relativt til andre kommuner – giver sig til udtryk i en høj deltagelse blandt børn og unge (eller omvendt).

Selvom der er en tydelig positiv sammenhæng mellem foreningsandelen⁶ blandt de +25-årige og de 0-24-årige på tværs af danske kommuner, er forklaringsgraden på 31 pct. ($R^2=0,31$) forholdsvis moderat. Sammenhængen er vist for 2024 i figur 6. Den stiplede linje viser den forventede foreningsandel blandt 0-24-årige ud fra foreningsandelen blandt +25-årige. Kommuner over linjen har altså flere børn og unge i foreninger end forventet i forhold til andel voksne, mens kommuner under linjen har færre.

⁶ Foreningsandel er opgjort som antal CFR-medlemmer relativt til befolkningsstørrelsen i den enkelte kommune.

Figur 6: Sammenhæng mellem foreningsandel blandt 0-24-årige og 25-årige+ (2024)

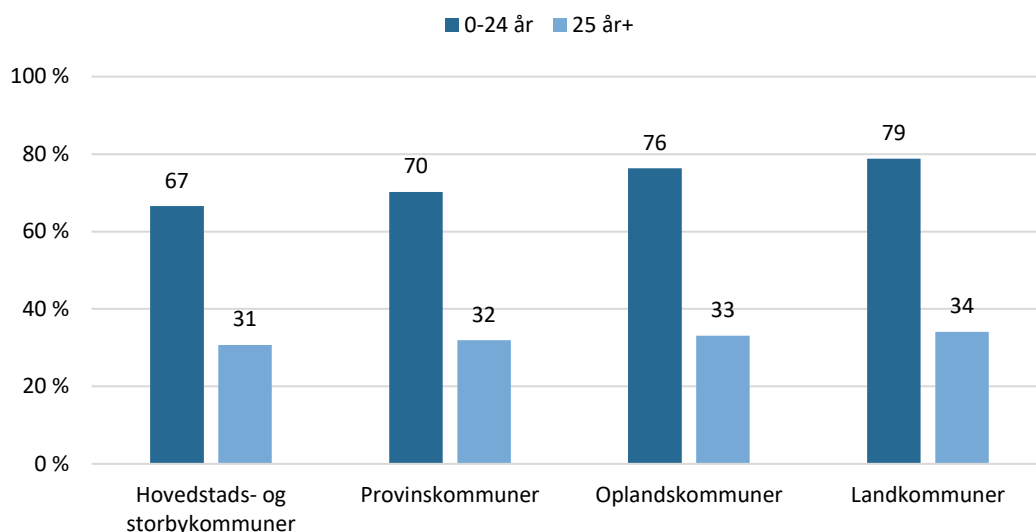
Figuren viser den gennemsnitlige andel CFR-medlemskaber i DIF og DGI blandt børn og unge relativt til befolkningsstørrelsen (0-24 år) og voksne (25 år+) i de danske kommuner i 2024 (n=98).

Foreningsandel og urbanitet

Tidligere undersøgelser peger på, at idrætsvaner er forbundet med urbaniseringsgrad, hvor adgang til klassiske foreningsfaciliteter, idrætstilbud og borgersammensætning kan være faktorer, som påvirker idræts- og foreningsdeltagelsen (Pilgaard & Nielsen, 2017).

Ved at gruppere danske kommuner efter type – baseret på tilgængelighed til arbejdspladser og antallet af indbyggere i den største by i kommunen – ses en tydelig trend i børn og unges (0-24 år) foreningsdeltagelse, hvor foreningsandelen falder med graden af urbanitet (se figur 7). Sammenhængen er noget svagere i forhold til voksnes foreningsdeltagelse.

Figur 7: Foreningsandele fordelt på kommunetyper (2024) (pct.)

Figuren viser den gennemsnitlige andel CFR-medlemskaber i DIF og DGI relativt til befolkningsstørrelsen på tværs af fire kommunetyper i 2024 (Hovedstads- og storbykommuner, n=27; Provinskommuner, n=16; Oplandskommuner, n=24; Landkommuner, n=31). Kilde: Danmarks Statistik (2025).

Mange af de strukturelle vilkår i kommunerne er tæt forbundne. Urbane kommuner med en høj befolkningsandel i bymæssig bebyggelse har typisk højere befolkningstæthed, større befolkninger, et mindre areal, et højere uddannelses- og indkomstniveau, en større andel af ikke-vestlige borgere og en lavere andel af ældre borgere.

Ligeledes er der et komplekst samspil i forhold til socioøkonomi, hvor kommuner, som er socioøkonomisk udfordrede, typisk har flere ikke-vestlige borgere, et lavere uddannelses- og indkomstniveau og flere borgere, som står uden for arbejdsmarkedet.

Analytisk tilgang

For at belyse sammenhænge mellem strukturelle vilkår og rammer, der kan forventes at påvirke foreningsdeltagelsen, benyttes statistiske modeller, som har til formål at isolere sammenhængen af de enkelte forhold i forhold til foreningsandelen blandt henholdsvis børn og unge (0-24 år) og voksne (25 år+).

Da både kommunale udgifter til idræt og facilitetsdækning er metodisk problematiske at inddrage i modellerne, estimeres først baselinemodeller. I modellerne inddrages kommunernes areal, befolkningsstørrelse og -vækst samt socioøkonomi. Som mål for sidstnævnte benyttes indekset for socioøkonomiske udgiftsbehov i kommunerne (Indenrigs- og Sundhedsministeriet, 2024). Dernæst inddrages variable relateret til de driftsøkonomiske rammer, ligesom de facilitetsmæssige rammer diskuteres. Metoden og yderligere analyser er nærmere uddybet i boks 2. Beskrivelse af modellernes variable og deskriptiv statistik fremgår af tabel 1 og 2.

Boks 2: Uddybning af metode

Modelspecifikation

Konkret benyttes betaregression med Mundlak specifikation, som i den samme model opdeler sammenhængene i 'mellem' kommuner og 'ændringer' inden for den samme kommune over tid.

Således måler 'mellem'-variablene grundlæggende, systematiske forskelle mellem kommunerne, som evt. også kan afspejle kulturelle og historiske forskelle f.eks. mellem land og by, mens 'ændring'-variablene måler, hvad der sker med foreningsdeltagelsen, når kommuner ændrer sig.

Betaregression modellerer andele mellem 0 og 1 ved hjælp af en betafordeling og en linkfunktion, der sikrer, at de estimerede værdier (andele) ligger mellem 0 og 1 (modsat OLS). 'Mellem' estimeres ved hjælp af kommunernes tidsgennemsnit (middelværdien af hver uafhængig variabel for den enkelte kommune i perioden 2012–2024), mens 'ændring' måles som år-til-år afvigelser fra disse gennemsnit. I modellerne kontrolleres der i øvrigt for generelle tidstrends (på årsniveau) i foreningsdeltagelsen.

I modellerne inkluderes mellem.*log*(areal), mellem.*log*(population), mellem.befolkningsvækst (pct.) og mellem.socioøkonomi for at estimere, hvordan kommunens areal, populationsstørrelse, generelle befolkningsvækst kan forklare forskelle i kommunernes foreningsandele. Ydermere inkluderes ændring.befolkningsvækst^(t-1) for at kunne belyse, hvordan afvigelser fra kommunens 'normale' befolkningsvækst (ændringer inden for samme kommune over tid) påvirker foreningsandelen (se beskrivelser i tabel 1).

Forskellige modeltyper

Der estimeres to modeltyper for hver af de to aldersgrupper, hvoraf den '*lille model*' benytter indekset for det socioøkonomiske udgiftsbehov i kommunerne (Indenrigs- og Sundhedsministeriet, 2024) som et samlet mål for socioøkonomi. Den '*store model*' inddrager i stedet konkrete socioøkonomiske komponenter i form af *log*(indkomst), uddannelseslængde, kontanthjælp og ikke-vestlige borgere.

I de 'store' modeller (appendiks, tabel 1A og 2A) bevæger flere af de socioøkonomiske variable sig sammen, hvilket gør estimererne usikre. Vi foretrækker derfor de små modeller i fortolkningen af resultaterne og supplerer med de 'store' for yderligere fortolkning af de socioøkonomiske komponenter.

Ø-kommuner

Derudover estimeres hver model både med og uden ø-kommunerne Læsø, Fanø, Ærø, Samsø og Langeland, da de påvirker resultaterne i særlig grad. Resultaterne uden ø-kommunerne vurderes derfor som mest pålidelige og anvendes som udgangspunkt i afrapporteringen.

Desuden har ø-kommunerne en uforholdsmæssig høj andel golfmedlemmer drevet af medlemskaber fra andre kommuner. Ligeledes har Furesø en stor skiklub, der organiserer udenlandsture. Da disse medlemmer ikke afspejler foreningsaktiviteter i traditionel forstand, er medlemmerne fra trukket de totale medlemstal i analyserne.

Tabel 1: Beskrivelse af modellens inkluderede variable

Variabel	Beskrivelse
Afhængige variable	
Foreningsandel 0-24 år	Årlig andel CFR-medlemskaber (0-24 år) relativt til populationen (0-24 år)
Foreningsandel 25 år+	Årlig andel CFR-medlemskaber (25 år+) relativt til populationen (25 år+)
Uafhængige variable	
mellem.log(areal)	Den naturlige logaritme til kommunens areal
mellem.log(population)	Den naturlige logaritme til det gns. antal borgere i kommunen i perioden
mellem.befolkningstvækst (pct.)	Gns. befolkningsvækst (pct.) i kommunen i perioden
ændring.befolkningstvækst ^(t-1)	Afvigelse fra mellem.befolkningstvækst i procentpoint året før
mellem.socioøkonomi	Kommunens gns. indeksscore på det socioøkonomiske indeks i perioden
ændring.socioøkonomi	Afvigelse fra mellem.socioøkonomi i indeværende år
mellem.log(indkomst)	Den naturlige logaritme til den gns. indkomst i kommunen i perioden
ændring.log(indkomst)	Afvigelse fra mellem.log(indkomst) i indeværende år
mellem.uddannelseslængde	Borgernes gns. uddannelseslængde (25-64 år) i kommunen i perioden
ændring.uddannelseslængde	Afvigelse fra mellem.uddannelseslængde i indeværende år
mellem.kontanthjælp	Gns. andel kontanthjælpsmodtagere (17-64 år) i kommunen i perioden
ændring.kontanthjælp	Afvigelse fra mellem.kontanthjælp i indeværende år
mellem.ikke-vestlige	Gns. andel ikke-vestlige borgere i kommunen i perioden
ændring.ikke-vestlige	Afvigelse fra mellem.ikke-vestlige i indeværende år
mellem.log(driftsudgifter)	Den naturlige logaritme til de gns. (netto)driftsudgifter pr. borger (2024-priser) i perioden 2012-2024
ændring.log(driftsudgifter)	Afvigelse fra mellem.log(driftsudgifter) indeværende år

Tabel 2: Deskriptiv statistik (n=1.274)

Afhængige variable	Middelværdi	Standardafv.	Min.	Maks.
Foreningsandel 0-24 år	0,697	0,150	0,279	1,072
Foreningsandel 25 år+	0,307	0,068	0,114	0,545
Uafhængige variable				
mellem.log(areal)	5,469	1,359	2,151	7,294
mellem.log(population)	10,660	0,801	7,497	13,318
mellem.befolkningsvækst (pct.)	0,297	0,571	-1,157	1,631
ændring.befolkningsvækst ^(t-1)	-0,014	0,559	-2,736	3,060
mellem.socioøkonomi	0,986	0,217	0,518	1,667
ændring.socioøkonomi	0,000	0,043	-0,134	0,283
mellem.log(indkomst)	12,508	0,141	12,319	13,147
ændring.log(indkomst)	0,000	0,059	-0,187	0,355
mellem.uddannelseslængde	13,410	0,617	12,408	15,255
ændring.uddannelseslængde	0,000	0,221	-0,824	0,531
mellem.kontanthjælp	0,035	0,010	0,017	0,068
ændring.kontanthjælp	0,000	0,009	-0,026	0,027
mellem.ikke-vestlige	0,039	0,020	0,007	0,141
ændring.ikke-vestlige	0,000	0,007	-0,022	0,035
mellem.log(driftsudgifter)	6,572	0,313	5,419	7,254
ændring.log(driftsudgifter)	0,000	0,129	-2,679	0,668

Resultater

Boks 3: Statistiske sammenhænge

I fortolkningen af modellerne er det vigtigt at understrege, at de viser statistiske sammenhænge og ikke påviser årsagssammenhænge (kausalitet).

Børn og unge (0-24 år)

Den foretrukne model forklarer 61,8 pct. af variationen i kommunernes foreningsandelen blandt børn og unge (tabel 3). For uddybende fortolkning af resultaterne, se boks 4.

Boks 4: Fortolkning af resultater (0-24-årige)

Forklaringsgrad og robusthed

Modellerne for 0-24-årige forklarer 55,7-65,4 pct. af variationen i kommunernes foreningsandele (se Pearson-korrelation²) afhængigt af den enkelte model (se tabel 3 og appendiks, tabel 1A).

Resultaterne for mellem. $\log(\text{areal})$, mellem. $\log(\text{population})$, mellem.befolkningsvækst og ændring.befolkningsvækst^(t-1) er robuste på tværs af de fire modeller.

Det skal bemærkes, at vi også har estimeret modeller, hvor andelen af børn (0–12 år) i forhold til populationen (0–24 år) indgår som forklarende variabel. Variablen er ikke signifikant og ændrer ikke de overordnede konklusioner.

Gennemsnitlig marginaleffekt (AME)

For variable, hvor den naturlige logaritme benyttes, kan AME aflæses som effekten af en 1 pct. stigning i den pågældende variabel. Når AME er 0,030, svarer en 1 pct. stigning til en stigning i foreningsandelen på 0,030 procentpoint. I afrapporteringen benyttes primært interkvartilafstanden, der angiver forskellen – på 75.- og 25.-percentilen, hvilket svarer til afstanden mellem den kommune, som er rangeret henholdsvis 70 og 24 (ud af de 93 kommuner som indgår i estimerne uden ø-kommunerne) på et givent parameter.

Endogenitet og socioøkonomi

Statistiske test tyder på endogenitetsproblemer, hvor både foreningsandelen og ændringer i det socioøkonomiske indeks påvirkes af de samme uobserverede forhold (f.eks. nye arbejdspladser, boligprojekter eller ændrede kommunale politikker). Endogenitetsproblemer opstår, når en uafhængig variabel er korreleret med modellens fejlede (f.eks. pga. uobserverede faktorer eller målefejl), eller når uafhængige og afhængige variable gensidigt påvirker hinanden (simultanitet). Dette fører til statistisk bias og inkonsistente estimater.

Tabel 3: Lille model – gennemsnitlige marginaleffekter (AME) for andel CFR-medlemskaber relativt til populationen for 0-24-årige, 2012-2024

	(1) Uden ø-kommuner		(2) Alle kommuner	
	AME	Robust SE	AME	Robust SE
mellem.log(areal)	0,030***	0,009	0,027***	0,009
mellem.log(population)	-0,066***	0,016	-0,036*	0,019
mellem.befolkningsvækst (pct.)	-0,075***	0,021	-0,080***	0,020
ændring.befolkningsvækst ^(t-1)	-0,017***	0,006	-0,025***	0,006
mellem.socioøkonomi	-0,375***	0,044	-0,383***	0,041
ændring.socioøkonomi	-0,223***	0,067	-0,094	0,068
<i>Modelegenskaber</i>				
Log pseudolikelihood	1269,48		1244,64	
AIC	-2498,95		-2449,28	
BIC	-2396,00		-2346,29	
McFadden Pseudo R ²	0,430		0,389	
Pearson-korrelation ² (obs. vs. fitted)	0,618		0,557	
Præcision (φ)	29,39 (SE: 3,53)		26,18 (SE: 4,71)	
Observationer	1,209		1,274	
Kommuner	93		98	
Års-FE	Ja		Ja	

Gennemsnitlige marginaleffekter (AME) i betaregression er beregnet ved delta-metoden.

Robuste standardfejl (SE) er clustret på kommuneniveau (93/98).

Signifikansniveauer: ***p-værdi<0,01, **p-værdi<0,05, *p-værdi<0,10

Areal

Analyserne viser en signifikant positiv sammenhæng (på 1 pct.-niveauet) mellem kommuners areal og foreningsdeltagelsen. Sammenligner man en typisk arealmæssigt stor kommune (75.-percentil = 690 km²) med en typisk lille kommune (25.-percentil = 112 km²) er der en estimeret forskel i foreningsandelen blandt børn og unge på 5,5 procentpoint.

Population

Foreningsdeltagelsen falder med kommunernes befolkningsstørrelse (signifikant på 1 pct.-niveauet). Den estimerede forskel på en kommune med 60.831 indbyggere (75.-percentil) og en kommune med 34.452 indbyggere (25.-percentil) er 3,8 procentpoint.

Effektstørrelsen er mindre og mere usikker (signifikant på 10 pct.-niveauet), når ø-kommunerne inkluderes i modellen.

Befolkningstæthed

Der er ydermere kørt modeller, hvor areal og population er erstattet med befolkningstætheden. Resultaterne fremgår af appendiks, tabel 3A.

Foreningsandelen falder med befolkningstætheden (signifikant på 1 pct.-niveauet). Sammenligner man en typisk tætbeholdt kommune (75.-percentil = 564 borgere pr. km²) med en tyndtbeholdt kommune (25.-percentil = 68 borgere pr. km²), er den estimerede forskel i foreningsandelen blandt børn og unge på 6,4 procentpoint, når andre faktorer holdes konstante.

Befolkningsvækst

Den gennemsnitlig befolkningsvækst i perioden (2012-2024) har en negativ sammenhæng (signifikant på 1 pct.-niveauet) med foreningsdeltagelsen. En forskel på 1 procentpoint i gennemsnitlig årlig vækst i perioden er forbundet med 7,5 procentpoint forskel i foreningsandelen. F.eks. estimeres foreningsandelen for kommune med 1 pct. gennemsnitlig årlig vækst over den 13-årige periode til at være 7,5 procentpoint lavere end for en kommune med 0 pct. vækst i perioden.

Ændringer i befolkningsvæksten inden for den enkelte kommune har en negativ sammenhæng (signifikant på 1 pct.-niveauet) med foreningsandelen.⁷ Hvis en kommune et år vokser mere end normalt – baseret på dens gennemsnit fra 2012-2024 – falder foreningsandelen blandt børn og unge.

Socioøkonomisk indeks

Socioøkonomisk bedre stillede kommuner (= lave værdier på det socioøkonomiske indeks) har en signifikant (1 pct.-niveauet) højere foreningsdeltagelse.

Den estimerede forskel i foreningsandelen mellem en almindelig socioøkonomisk velstillet kommune (25.-percentil) og en almindelig socioøkonomisk udfordret kommune (75.-percentil) er 9,0 procentpoint, når andre faktorer holdes konstante.

Ændringer i indekset inden for den enkelte kommune har ligeledes en statistisk signifikant sammenhæng (1 pct.-niveauet) med foreningsandelen i vores foretrukne model uden de fem ø-kommuner, men bliver ikke-signifikant når ø-kommunerne inkluderes. Supplerende analyser tyder desuden på, at variabelen er metodisk problematisk og derfor skal resultatet tolkes med forsigtighed (se boks 4).

Se boks 5 for analyser af individuelle socioøkonomiske komponenter.

⁷ Vi har både kørt modeller med sidste og indeværende års afvigelse i befolkningsvæksten. Indeværende års afvigelse er ikke statistisk signifikant, når sidste års afvigelse indgår. Eksklusion af variabelen ændrer ikke analysernes konklusioner.

Boks 5: Andre socioøkonomiske parametre (0-24-årige)

Endogenitetsproblematikker gør sig ligeledes gældende for flere af de socioøkonomiske parametre i den 'store model' (se appendiks, tabel 1A). Ydermere bevæger flere af variablene sig sammen, hvilket skaber multikollinearitet (se forklaring nederst) og gør resultaterne følsomme over for, hvilke variable der medtages i specifikationen. Det gør det vanskeligt entydigt at tilskrive ændringer i foreningsdeltagelse til de enkelte socioøkonomiske forhold.

Hverken gennemsnitsindkomst, uddannelsesniveau eller andelen af ikke-vestlige borgere er signifikante på tværs af kommuner ('mellem') (se appendiks, tabel 1A). Indkomst bliver imidlertid signifikant, når ø-kommunerne inkluderes i analysen.

Til gengæld har kommunernes andel af kontanthjælpsmodtagere en stærk negativ sammenhæng med foreningsandelen, hvilket peger på, at kontanthjælp fanger varige, strukturelle forskelle mellem kommuner, som ikke fuldt ud afdækkes af de øvrige socioøkonomiske variable – f.eks. forskelle i kommunale ressourcer eller civilsamfundets kapacitet.

Ændringer i uddannelseslængden (positiv) og andel ikke-vestlige (negativ) i den enkelte kommune har en signifikant sammenhæng med foreningsandelen, mens ændringer i gennemsnitsindkomst og andel kontanthjælpsmodtagere ikke synes at have en effekt.

Multikollinearitet: Giver oppustede standardfejl og gør estimerne usikre, så reelt signifikante effekter lettere fremstår som værende ikke-signifikante (type II-fejl). Derfor bliver fortolkningen af de enkelte koefficienter mindre pålidelig.

Voksne (25 år+)

Modellerne for +25-årige forklarer langt mindre af variationen i foreningsandele – mellem 21,8 og 28,6 pct. af variationen for foreningsandelene (se Pearson-korrelation² i tabel 4 og appendiks, tabel 2A) – end modellerne for børn og unge (0-24 år).

Det kan dels skyldes, at voksnes idrætsvaner i langt højere grad foregår uden for foreninger, hvorfor modellen kun opfanger en mindre andel af de idrætsaktive. Voksne er generelt mindre afhængige af foreningstilbud og kan lettere skifte mellem forskellige idrætter og organiseringsformer.

Ligesom for børn og unge (0-24 år) tager fortolkningen af resultaterne udgangspunkt i de små modeller med primært fokus på estimerne uden ø-kommunerne.

Tabel 4: Lille model – gennemsnitlige marginaleffekter (AME) for andel CFR-medlemskaber relativt til populationen for +25-årige, 2012-2024

	(1) Uden ø-kommuner		(2) Alle kommuner	
	AME	Robust SE	AME	Robust SE
mellem.log(areal)	0,014*	0,008	0,012	0,008
mellem.log(population)	-0,029**	0,014	-0,016	0,016
mellem.befolkningsvækst (pct.)	0,000	0,017	-0,003	0,018
ændring.befolkningsvækst ^(t-1)	-0,003	0,003	-0,002	0,003
mellem.socioøkonomi	-0,108***	0,035	-0,121***	0,037
ændring.socioøkonomi	-0,044	0,027	-0,039*	0,023
<i>Modelegenskaber</i>				
Log pseudolikelihood	1783,14		1766,59	
AIC	-3526,28		-3493,17	
BIC	-3424,33		-3390,18	
McFadden Pseudo R ²	0,108		0,092	
Pearson-korrelation ² (obs. vs. fitted)	0,255		0,218	
Præcision (φ)	67,10 (SE: 9,57)		56,13 (SE: 9,32)	
Observationer	1,209		1,274	
Kommuner	93		98	
Års-FE	Ja		Ja	

Gennemsnitlige marginaleffekter (AME) i betaregression er beregnet ved delta-metoden.

Robuste standardfejl (SE) er clustret på kommuneniveau (93/98).

Signifikansniveauer: ***p-værdi<0,01, **p-værdi<0,05, *p-værdi<0,10

Befolkningsstørrelse, -vækst og areal

Mens areal (positiv), befolkningsstørrelse (negativ) er signifikante på henholdsvis 1 pct. og 10 pct.-niveauet i den foretrukne model '(1) uden ø-kommuner', er de ikke-signifikante, når alle kommuner inkluderes.

Hverken den gennemsnitlige befolkningsvækst i kommunerne eller ændringer i befolkningsvæksten inden for den enkelte kommune kan bekræftes at have en signifikant sammenhæng med foreningsandelen for +25-årige.

Befolkningstæthed

Som for børn og unge er der kørt modeller, hvor areal og population er erstattet med (den naturlige logaritme til) befolkningstætheden. Resultaterne fremgår af appendiks, tabel 3A. Foreningsandelen falder med befolkningstætheden (signifikant på 10 pct.-niveauet).

Socioøkonomisk indeks

Ligesom for børn og unge har socioøkonomisk bedre stillede kommuner (= lave værdier på det socioøkonomiske indeks) en signifikant højere foreningsdeltagelse blandt voksne (1 pct. niveauet), når andre faktorer holdes konstante. Det kan imidlertid ikke bekræftes, at ændringer inden for den enkelte kommune har en sammenhæng med foreningsandelen, om

end ændring.socioøkonomi bliver signifikant (10 pct.-niveauet), når alle kommuner inkluderes. Se boks 6 for analyser af individuelle socioøkonomiske komponenter.

Boks 6: Andre socioøkonomiske parametre (+25-årige)

Hverken det overordnede indkomstniveau, uddannelsesniveauet eller andelen af kontanthjælpsmodtagere og ikke-vestlige borgere synes at kunne forklare forskelle i kommunernes foreningsandele blandt voksne (se appendiks, tabel 2A).

Som for børn og unge er der dog en signifikant sammenhæng mellem ændringer i den gennemsnitlige uddannelseslængde (positiv) og andelen af ikke-vestlige borgere (negativ) i den enkelte kommune. Der kan ikke bekræftes nogen statistisk sammenhæng mellem foreningsandel og ændringer i andelen af kontanthjælpsmodtagere eller gennemsnitligt indkomstniveau.

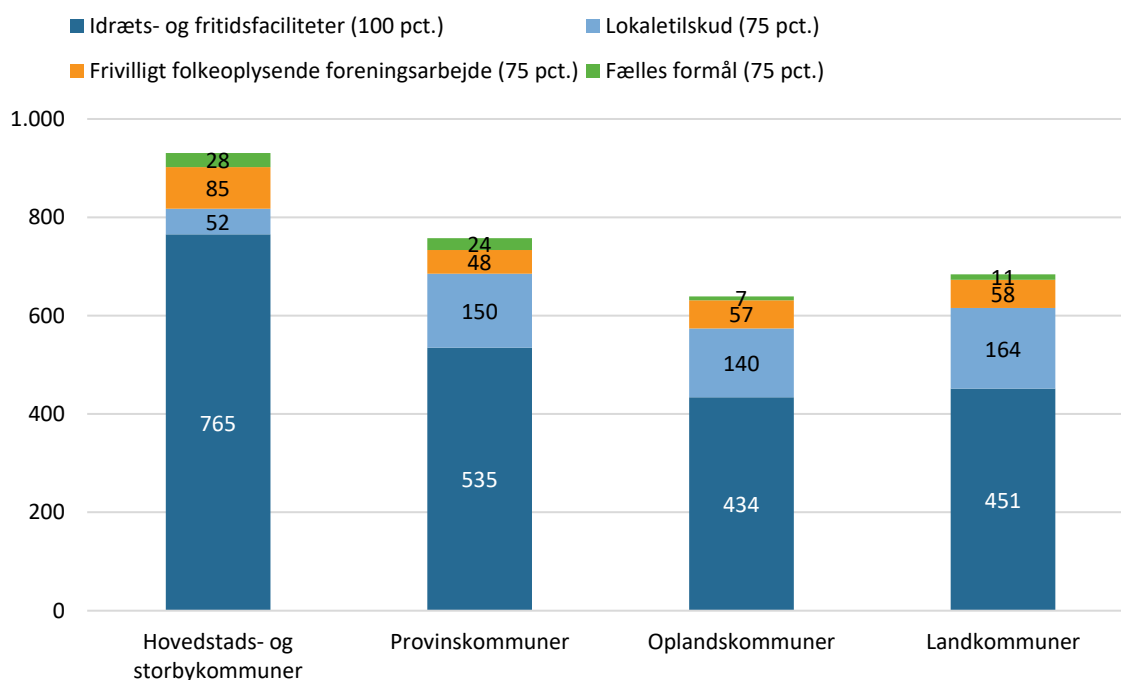
Kommunale rammer

Udgifter til idræt

Mens idræts- og fritidschefer/-konsulenter vurderer de 'samlede kommunale udgifter til idrætsområdet på tværs af forvaltninger (idrætsområdet, skoleområdet, teknisk forvaltning mv.)' som det vigtigste rammeparameter for idrættens tilstand i kommunerne, er opgørelsesmetoderne forskellige, hvilket kan gøre det vanskeligt at sammenligne på tværs.

Tager man udgangspunkt i kommunernes gennemsnitlige (netto)driftsudgifter pr. borger til idræt i perioden 2012-2024 (se figur 8), tegner der sig et billede af, at der bruges flere midler på drift i hovedstads- og storbykommunerne end i de andre kommunetyper, mens lokaletilskuddene er lavere.

Figur 8: Gennemsnitlige idrætsudgifter pr. borger fordelt på kommunetyper for hele perioden (kr. i 2024-priser)

Figuren viser de gennemsnitlige kommunale (netto)driftsudgifter på idræt på tværs af fire kommunetyper (Hovedstads- og storbykommuner, n=27; Provinskommuner, n=16; Oplandskommuner, n=24; Landkommuner, n=31). Kilde: Danmarks Statistik (2025).

Så selvom hovedstads- og bykommuner som gruppe har den laveste gennemsnitlige foreningsandel, har de samtidig de højeste driftsudgifter til idræt – i hvert fald opgjort på ovenstående konti. Det skal imidlertid bemærkes, at de som gruppe også har et noget mindre areal og en markant større befolkningsvækst end andre kommuner, hvilket er med til at forklare den lavere foreningsdel blandt børn og unge.

Som det fremgår af fokusgruppeinterviewet, kan forskellene skyldes flere forhold. For det første er der ikke i alle tilfælde ensartethed i, hvordan driftsudgifterne konteres, hvilket resulterer i en diskrepans mellem de angivne og faktiske driftsudgifter. Ydermere har kommunerne forskellige drift- og tilskudsmodeller. Hvis afvigelserne i konteringsmetoderne og tilskudsmodellerne er systematiske – f.eks. afhænger af kommunale karakteristika – vil driftsudgifter delvist afspejle de forhold frem for faktiske forskelle i udgifter mellem kommunerne.

Desuden har hovedstads- og storbykommunerne generelt en større andel kommunalt drevte faciliteter og en mindre andel selvejende sammenlignet med de andre kommunetyper.

Der kan ydermere være store forskelle i faciliteternes type og stand, hvor specialfaciliteter og dårligt vedligeholdte faciliteter er dyrere at drifte. Ligeledes driver nogle kommuner elitefaciliteter, som ikke nødvendigvis har en effekt på den brede foreningsdeltagelse (Forsberg et al., 2017; Pilgaard & Nielsen, 2017).

Eftersom de angivne driftsudgifter er forbundet med stor usikkerhed og afhænger af flere komplekse forhold, er det ikke givet, at de afspejler omfanget eller kvaliteten af de kommunale input på idrætsområdet særlig præcist.

Vanskeligt at retningsbestemme effekten af udgifter

Endogenitet er særlig udtalt i forhold til udgifter på idrætsområdet (se også boks 4 for beskrivelse af endogenitet).⁸ Det synes plausibelt, at øgede investeringer i foreningsidræt – som et resultat af en opprioritering af området – kan forbedre kvaliteten af og/eller adgangen til de lokale foreningstilbud og dermed potentielt øge medlemstallet. Omvendt kan flere medlemmer eller forventninger om flere medlemmer føre til højere udgifter, fordi øget efterspørgsel nødvendiggør udvidet kapacitet og flere ressourcer til drift, f.eks. flere hold, mere personale og vedligeholdelse (omvendt kausalitet). Når begge retninger optræder samtidigt (simultanitet), er det vanskeligt at identificere, hvad der forårsager hvad.

Ydermere er det oplagt, at investeringer i idrætsområdet bruges som et redskab til at vende en negativ medlemsudvikling. Paradoksalt har Albertslund Kommune de højeste gennemsnitlige driftsudgifter pr. borger i perioden, men den laveste foreningsandel blandt 0-24-årige.

Foreningsandelens sammenhæng med udgifter

I de følgende analyser inkluderes (netto)driftsudgifterne pr. borger (i logform) som uafhængige variable i modellerne (se beskrivelser og deskriptiv statistik i tabel 1 og 2).

Børn og unge (0-24 år)

Analyserne viser, at kommuner, som har højere gennemsnitlige driftsudgifter pr. borger, har en højere foreningsandel blandt børn og unge (se appendiks, tabel 4A og 5A).

Samlet set er der ikke robust evidens for, at ændringer i driftsudgifter pr. borger i den enkelte kommune har en sammenhæng med børn og unges foreningsdeltagelse. Således er ændring. $\log(\text{driftsudgifter})$ ikke-signifikant i tre ud af de fire modeller. Imidlertid viser den store model en svag statistisk sammenhæng (10 pct.-niveauet), når ø-kommunerne udelades (se appendiks, 5A).⁹

Voksne (25 år+)

Ligesom for børn og unge peger analyserne for voksne samlet set på, at kommuner med højere gennemsnitlige driftsudgifter pr. borger har en højere foreningsandel (se appendiks, tabel 6A og 7A). Sammenhængen er dog mere usikker – og kun signifikant i tre ud af fire modeller – og effektstørrelserne er mindre end for børn og unge.

⁸ Endogenitetsproblemerne understøttes af statistiske tests.

⁹ Når Samsø – som har de laveste driftsudgifter pr. borger i perioden – udelades, bliver ændring. $\log(\text{driftsudgifter})$ desuden signifikant på 5 pct. niveauet i den store model, når de fire andre ø-kommuner inkluderes.

Ændringer i driftsudgifter inden for den enkelte kommune ($\text{ændring} \cdot \log(\text{driftsudgifter})$) er svagt signifikant (10 pct.-niveauet) i en enkelt af modellerne (se appendiks, tabel 7A), men bliver ikke-signifikant, når Samsø udelades af analyserne. Samlet set er der altså heller ikke robust evidens for, at ændringer i driftsudgifter pr. borger i den enkelte kommune har en generel sammenhæng med voksnes foreningsdeltagelse.

Facilitetsdækning

Facilitetsdækningen betragtes typisk som central for foreningslivets vilkår, men ligesom for udgifter er retningen af sammenhængen vanskelig at fastslå, idet udbuddet af faciliteter delvist afhænger af efterspørgslen og dermed foreningsandelen. Desuden er det vanskeligt at måle facilitetsdækning retvisende, fordi der skal tages højde for mange forskellige facilitetstyper.

I 2017 lancerede Idrættens Analyseinstitut Facilitetsindekset, hvor kommuner bliver tildelt en score baseret på facilitetsdækningen. Opgørelsesmetoden er siden ændret flere gange i takt med, at indekset er blevet udvidet med flere facilitetstyper. På grund af forskellene i opgørelsesmetoderne, er det derfor problematisk at sammenligne på tværs af år.

En simpel regression baseret på det seneste 2023-indeks (Toftgård, 2023) – som dog også inkluderer kommercielle faciliteter – viser, at facilitetsindeksscoren kan forklare knap en tredjedel ($\text{forklaringsgrad}=0,33$) af variationen i foreningsandelen blandt børn og unge (0-24 år) i de danske kommuner i. Til sammenligning kan den kun forklare 7 pct. af variationen for voksne ($\text{forklaringsgrad}=0,07$).

Sammenhængen mellem facilitetsindeksscoren og foreningsandelen forbliver signifikant for børn og unge, men ikke for voksne, når der kontrolleres for areal, populationsstørrelse, socioøkonomi og driftsudgifter pr. borger (se appendiks, tabel 8A).

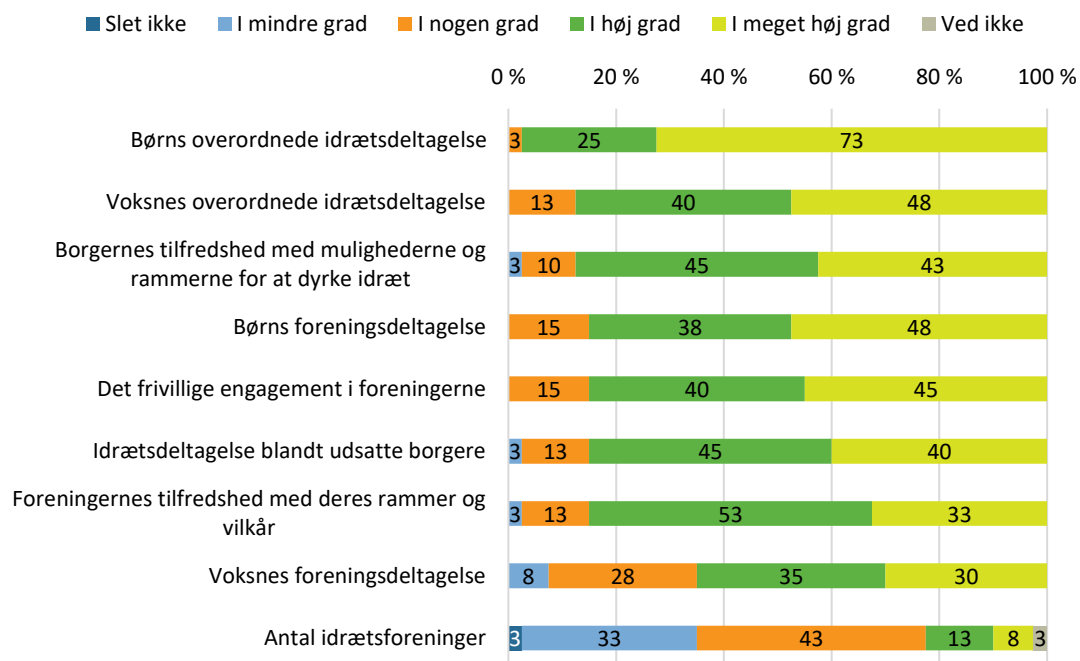
Det skal ydermere bemærkes, at kommunernes areal (eller befolkningstæthed) alene kan forklare omkring halvdelen af variationen i kommunernes score på facilitetsindekset i 2023, hvilket illustrerer tydelige forskelle i facilitetsdækningen mellem land og by.

På baggrund af de nævnte problematikker, er det altså vanskeligt at konkludere noget entydigt om facilitetsdækningens betydning for den samlede idræts- og foreningsdeltagelse på baggrund af analyserne.

Det synes intuitivt, at udpræget kapacitetsmangel kan have konsekvenser for idræts- og foreningsdeltagelsen – og særligt blandt børn, som er mindre fleksible. Mens nogle vil tilvælge andre idrætsaktiviteter og/eller organiseringsformer, hvis de ikke har mulighed for at dyrke deres foretrukne aktivitet inden for en 'rimelig' transportafstand, kan det sandsynligvis få andre til at fravælge idræt og motion.

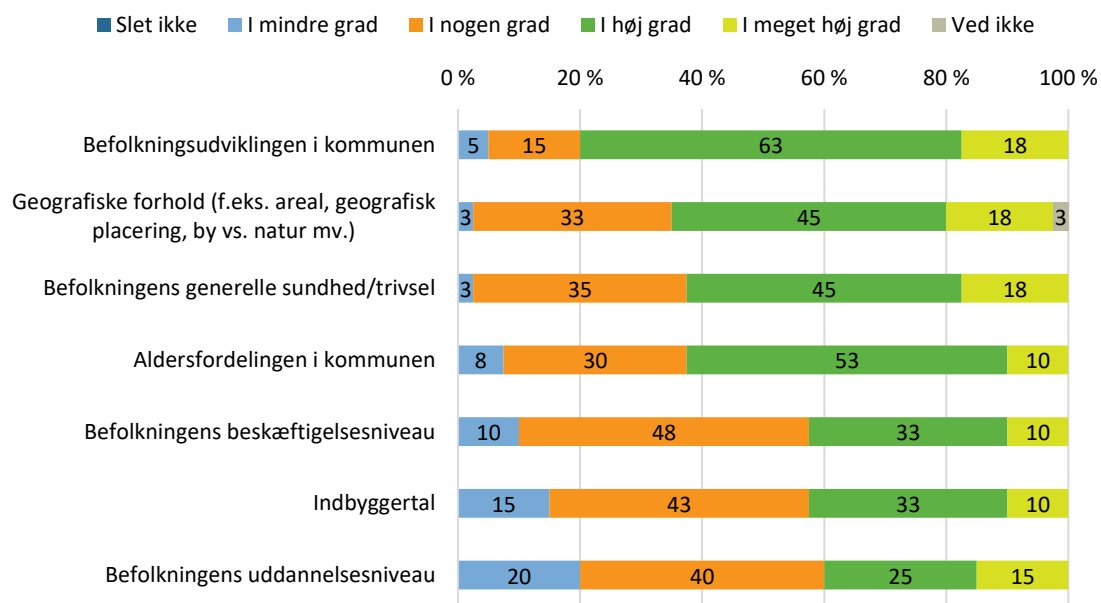
Appendiks

Figur 1A: Vigtighed af forskellige indikatorer for idrættens aktuelle tilstand/status i en kommune (pct.)

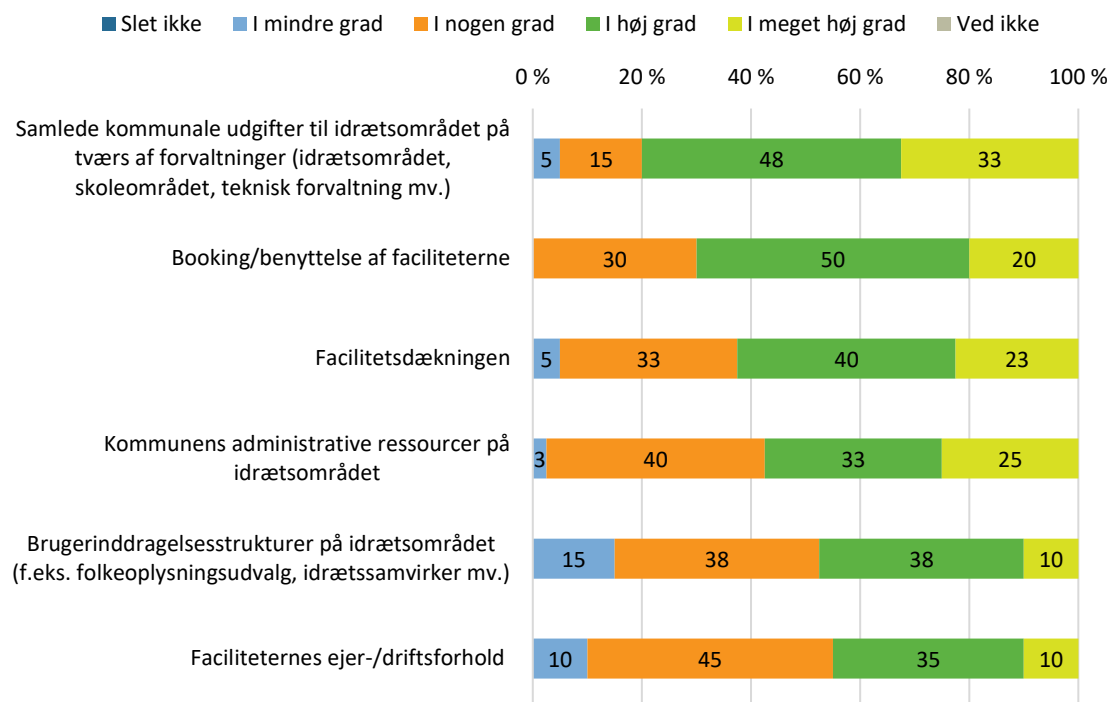
Figuren viser svarfordelingen på spørgsmålet: 'Baseret på din viden og erfaring, i hvor høj grad vurderer du, at følgende forhold er vigtige indikatorer for idrættens aktuelle tilstand/status i en kommune?' (n=40).

Figur 2A: Vigtighed af forskellige indikatorer for idrættens strukturelle vilkår i en kommune (pct.)

Figuren viser svarfordelingen på spørgsmålet: 'Baseret på din viden og erfaring, i hvor høj grad vurderer du, at følgende forhold er vigtige indikatorer for idrættens strukturelle vilkår i en kommune?' (n=40).

Figur 3A: Vigtighed af forskellige indikatorer for idrættens rammer i en kommune (pct.)

Figuren viser svarfordelingen på spørgsmålet: 'Baseret på din viden og erfaring, i hvor høj grad vurderer du, at følgende forhold er vigtige for at kunne vurdere de overordnede rammer for idrætten i en kommune?' (n=40).

Tabel 1A: Stor model – gennemsnitlige marginaleffekter (AME) for andel CFR-medlemskaber relativt til populationen for 0-24-årige, 2012-2024

	(3) Uden ø-kommuner		(4) Alle kommuner	
	AME	Robuste SE	AME	Robuste SE
mellem.log(areal)	0,059***	0,014	0,054***	0,012
mellem.log(population)	-0,088***	0,030	-0,044**	0,022
mellem.befolkningsvækst (pct.)	-0,042**	0,019	-0,042**	0,019
ændring.befolkningsvækst ^(t-1)	-0,010**	0,004	-0,017***	0,006
mellem.log(indkomst)	0,179	0,128	0,363***	0,136
ændring.log(indkomst)	0,116	0,124	0,081	0,112
mellem.uddannelseslængde	0,029	0,046	-0,014	0,032
ændring.uddannelseslængde	0,198***	0,046	0,204***	0,048
mellem.kontanthjælp	-5,196***	1,388	-4,734***	1,586
ændring.kontanthjælp	0,149	0,731	0,107	0,710
mellem.ikke-vestlige	-0,567	0,593	-0,548	0,584
ændring.ikke-vestlige	-1,846**	0,827	-1,549*	0,822
<i>Modelgenskaber</i>				
Log pseudolikelihood	1333,19		1264,92	
AIC	-2614,38		-2477,84	
BIC	-2481,85		-2343,94	
McFadden Pseudo R ²	0,458		0,399	
Pearson-korrelation ² (obs. vs. fitted)	0,654		0,563	
Præcision (φ)	32,65 (SE: 4,33)		26,18 (SE: 4,71)	
Observationer	1,209		1,274	
Kommuner	93		98	
Års-FE	Ja		Ja	

Gennemsnitlige marginaleffekter (AME) i betaregression er beregnet ved delta-metoden.

Robuste standardfejl (SE) er clustret på kommuneniveau (93/98).

Signifikansniveauer: ***p-værdi<0,01, **p-værdi<0,05, *p-værdi<0,10

Tabel 2A: Stor model – gennemsnitlige marginaleffekter (AME) for andel CFR-medlemskaber relativt til populationen for +25-årige, 2012-2024

	(3) Uden ø-kommuner		(4) Alle kommuner	
	AME	Robuste SE	AME	Robuste SE
mellem.log(areal)	0,035***	0,012	0,035***	0,012
mellem.log(population)	-0,053***	0,019	-0,040**	0,016
mellem.befolkningsvækst (pct.)	0,008	0,014	0,006	0,015
ændring.befolkningsvækst ^(t-1)	-0,001	0,003	0,000	0,003
mellem.log(indkomst)	0,071	0,096	0,105	0,105
ændring.log(indkomst)	-0,008	0,039	-0,002	0,041
mellem.uddannelseslængde	0,033	0,031	0,033	0,026
ændring.uddannelseslængde	0,038*	0,020	0,039*	0,020
mellem.kontanthjælp	-0,694	0,959	-0,318	1,053
ændring.kontanthjælp	-0,058	0,370	0,047	0,356
mellem.ikke-vestlige	0,450	0,500	0,572	0,508
ændring.ikke-vestlige	1,240**	0,559	1,315**	0,543
<i>Modelegenskaber</i>				
Log pseudolikelihood	1816,22		1779,52	
AIC	-3580,45		-3507,02	
BIC	-3447,91		-3373,12	
McFadden Pseudo R ²	0,124		0,098	
Pearson-korrelation ² (obs. vs. fitted)	0,286		0,224	
Præcision (φ)	70,86 (SE: 9,92)		57,25 (SE: 9,86)	
Observationer	1,209		1,274	
Kommuner	93		98	
Års-FE	Ja		Ja	

Gennemsnitlige marginaleffekter (AME) i betaregression er beregnet ved delta-metoden.

Robuste standardfejl (SE) er clustret på kommuneniveau (93/98).

Signifikansniveauer: ***p-værdi<0,01, **p-værdi<0,05, *p-værdi<0,10

Tabel 3A: Lille model med befolkningstæthed – gennemsnitlige marginaleffekter (AME) for andel CFR-medlemskaber relativt til populationen uden ø-kommuner, 2012-2024

	(1) Børn og unge (0-24 år)		(2) Voksne (25 år+)	
	AME	Robust SE	AME	Robust SE
mellem.log(befolkningstæthed)	-0,030***	0,009	-0,014*	0,008
mellem.befolkningsvækst (pct.)	-0,086***	0,021	-0,039	0,016
ændring.befolkningsvækst ^(t-1)	-0,020***	0,006	-0,004	0,003
mellem.socioøkonomi	-0,387***	0,046	-0,114***	0,036
ændring.socioøkonomi	-0,218***	0,066	-0,043*	0,026
<i>Modelegenskaber</i>				
Log pseudolikelihood	1240,44		1769,50	
AIC	-2442,87		-3501,00	
BIC	-2346,02		-3404,15	
McFadden Pseudo R ²	0,417		0,101	
Pearson-korrelation ² (obs. vs. fitted)	0,600		0,0236	
Præcision (φ)	28,00 (SE: 3,56)		65,61 (SE: 9,92)	
Observationer	1,209		1,209	
Kommuner	93		93	
Års-FE	Ja		Ja	

Gennemsnitlige marginaleffekter (AME) i betaregression er beregnet ved delta-metoden.

Robuste standardfejl (SE) er clustret på kommuneniveau (93/98).

Signifikansniveauer: ***p-værdi<0,01, **p-værdi<0,05, *p-værdi<0,10

**Tabel 4A: Lille model, UDGIFTER – gennemsnitlige marginaleffekter (AME) for andel CFR-medlem-
skaber relativt til populationen for 0-24-årige, 2012-2024**

	(1) Uden ø-kommuner		(2) Alle kommuner	
	AME	Robust SE	AME	Robust SE
mellem.log(driftsudgifter)	0,151***	0,039	0,132***	0,041
ændring.log(driftsudgifter)	0,059	0,039	-0,012	0,037
mellem.log(areal)	0,043***	0,008	0,040***	0,008
mellem.log(population)	-0,061***	0,016	-0,053***	0,016
mellem.befolkningsvækst (pct.)	-0,070***	0,019	-0,076***	0,016
ændring.befolkningsvækst ^(t-1)	-0,017***	0,006	-0,023***	0,007
mellem.socioøkonomi	-0,396***	0,044	-0,384***	0,044
ændring.socioøkonomi	-0,239***	0,072	-0,093	0,076
<i>Modelgenskaber</i>				
Log pseudolikelihood	1357,31		1335,98	
AIC	-2670,61		-2627,95	
BIC	-2558,46		-2514,65	
McFadden Pseudo R ²	0,467		0,431	
Pearson-korrelation ² (obs. vs. fitted)	0,673		0,621	
Præcision (φ)	33,99 (SE: 4,32)		29,24 (SE: 3,79)	
Observationer	1,209		1,274	
Kommuner	93		98	
Års-FE	Ja		Ja	

Gennemsnitlige marginaleffekter (AME) i betaregression er beregnet ved delta-metoden.

Robuste standardfejl (SE) er clustret på kommuneniveau (93/98).

Signifikansniveauer: ***p-værdi<0,01, **p-værdi<0,05, *p-værdi<0,10

**Tabel 5A: Stor model, UDGIFTER – gennemsnitlige marginaleffekter (AME) for andel CFR-medlem-
skaber relativt til populationen for 0-24-årige, 2012-2024**

	(3) Uden ø-kommuner		(4) Alle kommuner	
	AME	Robuste SE	AME	Robuste SE
mellem.log(driftsudgifter)	0,159***	0,038	0,158***	0,051
ændring.log(driftsudgifter)	0,072*	0,037	-0,001	0,041
mellem.log(areal)	0,070***	0,011	0,067***	0,011
mellem.log(population)	-0,104***	0,030	-0,078***	0,020
mellem.befolkningsvækst (pct.)	-0,026	0,020	-0,026	0,021
ændring.befolkningsvækst ^(t-1)	-0,010**	0,004	-0,017***	0,006
mellem.log(indkomst)	0,002	0,140	0,130	0,123
ændring.log(indkomst)	0,108	0,126	0,084	0,116
mellem.uddannelseslængde	0,078	0,047	0,051	0,036
ændring.uddannelseslængde	0,218***	0,048	0,210***	0,051
mellem.kontanthjælp	-4,294***	1,399	-3,337*	1,719
ændring.kontanthjælp	0,088	0,687	0,150	0,700
mellem.ikke-vestlige	1,540***	0,593	-1,580***	0,591
ændring.ikke-vestlige	2,049**	0,802	-1,569*	0,803
<i>Modelegenskaber</i>				
Log pseudolikelihood	1417,84		1353,05	
AIC	-2779,67		-2650,10	
BIC	-2636,94		-2505,90	
McFadden Pseudo R ²	0,490		0,438	
Pearson-korrelation ² (obs. vs. fitted)	0,705		0,628	
Præcision (φ)	37,58 (SE: 5,12)		30,04 (SE: 4,81)	
Observationer	1,209		1,274	
Kommuner	93		98	
Års-FE	Ja		Ja	

Gennemsnitlige marginaleffekter (AME) i betaregression er beregnet ved delta-metoden.

Robuste standardfejl (SE) er clustret på kommuneniveau (93/98).

Signifikansniveauer: ***p-værdi<0,01, **p-værdi<0,05, *p-værdi<0,10

**Tabel 6A: Lille model, UDGIFTER – gennemsnitlige marginaleffekter (AME) for andel CFR-medlem-
skaber relativt til populationen for +25-årige, 2012-2024**

	(1) Uden ø-kommuner		(2) Alle kommuner	
	AME	Robust SE	AME	Robust SE
mellem.log(driftsudgifter)	0,045*	0,025	0,055**	0,026
ændring.log(driftsudgifter)	0,006	0,012	0,012	0,008
mellem.log(areal)	0,018**	0,007	0,017**	0,008
mellem.log(population)	-0,029**	0,013	-0,026*	0,015
mellem.befolkningsvækst (pct.)	0,002	0,016	-0,000	0,016
ændring.befolkningsvækst ^(t-1)	-0,003	0,003	-0,002	0,003
mellem.socioøkonomi	-0,113***	0,032	-0,119***	0,033
ændring.socioøkonomi	-0,045*	0,027	-0,039*	0,023
<i>Modelgenskaber</i>				
Log pseudolikelihood	1804,03		1807,10	
AIC	-3564,06		-3570,19	
BIC	-3451,92		-3456,89	
McFadden Pseudo R ²	0,118		0,112	
Pearson-korrelation ² (obs. vs. fitted)	0,283		0,264	
Præcision (φ)	69,47 (SE: 9,23)		59,82 (SE: 8,48)	
Observationer	1,209		1,274	
Kommuner	93		98	
Års-FE	Ja		Ja	

Gennemsnitlige marginaleffekter (AME) i betaregression er beregnet ved delta-metoden.

Robuste standardfejl (SE) er clustret på kommuneniveau (93/98).

Signifikansniveauer: ***p-værdi<0,01, **p-værdi<0,05, *p-værdi<0,10

**Tabel 7A: Stor model, UDGIFTER – gennemsnitlige marginaleffekter (AME) for andel CFR-medlem-
skaber relativt til populationen for +25-årige, 2012-2024**

	(3) Uden ø-kommuner		(4) Alle kommuner	
	AME	Robuste SE	AME	Robuste SE
mellem.log(driftsudgifter)	0,039	0,027	0,070**	0,029
ændring.log(driftsudgifter)	0,009	0,012	0,014*	0,008
mellem.log(areal)	0,037***	0,011	0,040	0,011
mellem.log(population)	-0,057***	0,018	-0,055***	0,015
mellem.befolkningsvækst (pct.)	0,012	0,015	0,013	0,015
ændring.befolkningsvækst ^(t-1)	-0,001	0,003	-0,000	0,003
mellem.log(indkomst)	0,029	0,098	0,000	0,099
ændring.log(indkomst)	-0,009	0,038	-0,004	0,039
mellem.uddannelseslængde	0,044	0,029	0,060**	0,026
ændring.uddannelseslængde	0,041**	0,020	0,042**	0,020
mellem.kontanthjælp	-0,468	0,967	0,203	1,079
ændring.kontanthjælp	-0,074	0,379	0,014	0,353
mellem.ikke-vestlige	0,211	0,574	0,078	0,602
ændring.ikke-vestlige	-1,253**	0,558	1,326**	0,543
<i>Modelegenskaber</i>				
Log pseudolikelihood	1828,94		1827,69	
AIC	-3601,88		-3599,38	
BIC	-3459,15		-3455,18	
McFadden Pseudo R ²	0,130		0,122	
Pearson-korrelation ² (obs. vs. fitted)	0,305		0,285	
Præcision (φ)	72,38 (SE: 9,59)		61,77 (SE: 8,94)	
Observationer	1,209		1,274	
Kommuner	93		98	
Års-FE	Ja		Ja	

Gennemsnitlige marginaleffekter (AME) i betaregression er beregnet ved delta-metoden.

Robuste standardfejl (SE) er clustret på kommuneniveau (93/98).

Signifikansniveauer: ***p-værdi<0,01, **p-værdi<0,05, *p-værdi<0,10

Tabel 8A: Gennemsnitlige marginaleffekter (AME) for andel CFR-medlemskaber relativt til populationen (alle 98 kommuner medtaget), 2023

	0-24 år		25 år+	
	AME	Robust SE	AME	Robust SE
<i>log(driftsudgifter)</i>	0,095***	0,031	0,031	0,022
<i>log(areal)</i>	0,000	0,010	0,005	0,008
<i>log(population)</i>	-0,036***	0,013	-0,022**	0,010
socioøkonomi	-0,338***	0,039	-0,129***	0,029
facilitetsindeks (score)	0,006***	0,001	0,001	0,001
<i>Modelgenskaber</i>				
Log pseudolikelihood	102,57		133,91	
AIC	-191,13		-253,82	
BIC	-173,04		-235,72	
McFadden Pseudo R ²	0,469		0,112	
Pearson-korrelation ² (obs. vs. fitted)	0,657		0,261	
Præcision (φ)	22,28 (SE: 3,14)		54,97 (SE: 7,79)	
Observationer (kommuner)	98		98	

Gennemsnitlige marginaleffekter (AME) i betaregression er beregnet ved delta-metoden.

Signifikansniveauer: ***p-værdi<0,01, **p-værdi<0,05, *p-værdi<0,10

Litteraturliste

- Danmarks Statistik. (2025). *Befolkningssammensætning og flyttemønstre*. Land Og By. husk: <https://www.dst.dk/da/Statistik/temaer/land-og-by/#Forklaringafkommunegrupper>
- Forsberg, P., Iversen, E. B., & Høyer-Kruse, J. (2017). *Organisering, styring og ledelse af idrætsfaciliteter i Danmark*.
- Indenrigs- og Sundhedsministeriet. (2024). *Kommunal udligning og generelle tilskud 2024*. Indenrigs- og Sundhedsministeriet. <https://www.ism.dk/publikationer-indenrigs/2023/november/kommunal-udligning-og-generelle-tilskud-2024>
- Pilgaard, M., & Nielsen, C. G. (2017). *Idræt i danske kommuner. Betydningen af facilitetsdækning og kommunale udgifter til idræt for foreningsdeltagelsen*. (November).
- Pilgaard, M., Petersen, F. J., Munch, H., & Andersen, C. R. (2025). *Danskernes motions- og sportsvaner 2024. Hovedrapport med fokus på udviklingstendenser* (April).
- Toftgård, N. A. (2023). *Facilitetsindeks 2023: Ny metode betyder, at nogle kommuner står bedre i indekset end tidligere*. Idrættens Analyseinstitut. <https://www.idan.dk/nyheder/facilitetsindeks-2023-ny-metode-betyder-at-nogle-kommuner-staar-bedre-i-indekset-end-tidligere/>

